O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
INV.№

Халқ сўзи

Ўзбекистон – келажаги буюк давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган • E-mail: info@xs.uz • 2006 йил 18 июль, № 137 (4036) Сешанба

Бугун юртимизнинг қай бир гўшасига борманг, боғларда ғарқ пишган мевалар — саратон қуёшидан нур эмган қовуну тарвуз, олхўрию олволи, келинчакнинг нозик бармоқларини эслатувчи ҳусайни узумлар кўзингизни қувнатади. Айниқса, дарахт шохларида товланиб турган сархил олмалар, ноклар мени териб ол, дегандай баҳри дилингизни очиб юборади. Шу боис ҳам, ёз ана шундай неъматлари билан янада саховатли, янада кўрклидир.

Бу боғларнинг кўрки ўзгача...

Хўжаобод туманидаги "Гринворд" қўшма корхонаси эса ана шу меваларнинг қишин-ёзин дастурхонингизни безашига яқиндан ёрдам беради. Ҳар йили 9000 тонна мева ва сабзавотларни қайта ишлаб, турли шарбатлар, консервалар тайёрлаётган мазкур қўшма корхонанинг довруғи нафақат юртимизда, балки хорижда ҳам анчагина машҳур. Чунки бу ерда қайта ишланаётган маҳсулотларнинг 90 фоизи хорижга юборилади. Бу нафақат корхона иқтисодиётини ривожлантиради, балки бу ерда меҳнат қилаётган ишчи ва хизматчиларнинг турмуш фаровонлигини оширишга ҳам хизмат қилади.

Айни пайтда корхона тўла қувват билан ишламоқда. Хомашё — мева ва сабзавотларни туманда фаолият юритаётган агрофирмалар, фермерлар ва деҳқонлар ўз вақтида етказиб бермоқдалар.

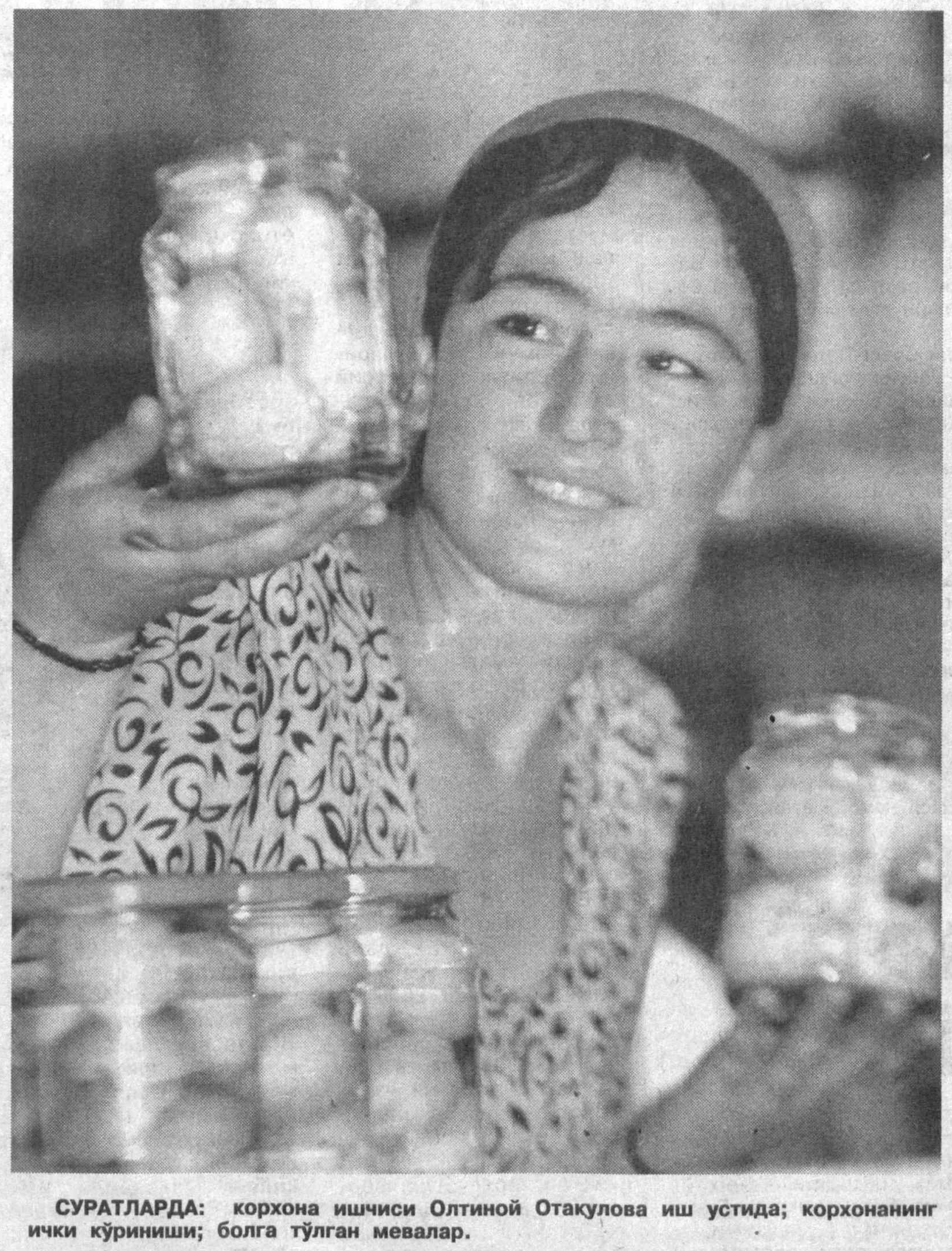

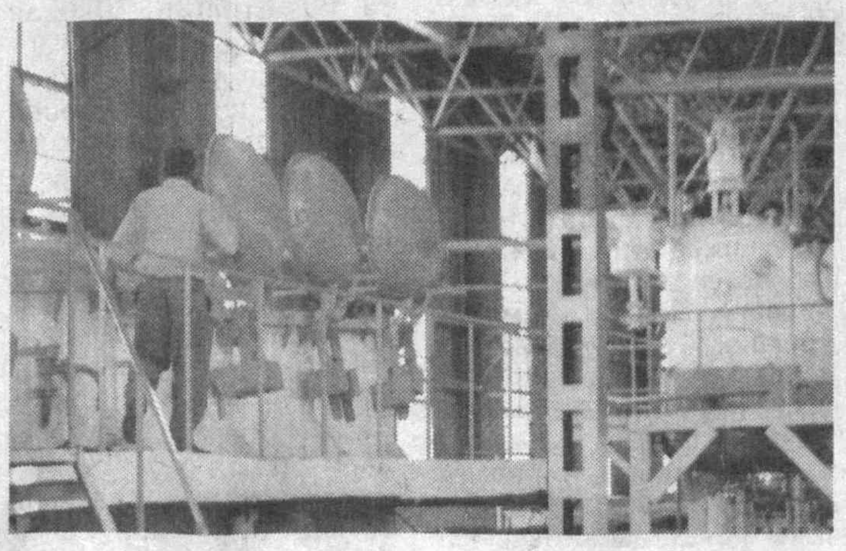

СУРАТЛАРДА: корхона ишчиси Олтиной Отақулова иш устида; корхонанинг ички кўриниши; болга тўлган мевалар.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган суратлар.

Публицистика

ОЛАМНИ МАҲЛИЁ АЙЛАГАН ДИЁР

Бугун биз бундан салкам ўн беш йил олдин ўрнатилган мустақиллик пойдеворини мустаҳкамлаш йўлида дадил қадам ташлаяпмиз. Айниқса, бунёдкорлик борасидаги саъй-ҳаракатларимиз бераётган самаралардан ғоятда мамнунмиз, жойлардан келаётган хушхабар оқимлари тўхтайдиган эмас.

Ишга туширилаётган янги ишлаб чиқариш қувватлари, фойдаланишга топширилаётган турар-жойлар, «пўлат из»лар, кўприклар, автомобиль йўллари, иқтисодий-ижтимоий аҳамиятга эга бўлган бошқа иншоотлар, тиббиёт ва таълим шохобчалари мустақиллик пойдеворини мустаҳкамлабгина қолмай, мамлакатимиз обрў-эътиборини кўтариш ва халқимиз турмуш даражасини ошириш имконини бермоқда. Бу ҳар биримизда фахр-ифтихор ҳис-туйғусини уйғотмаслиги мумкин эмас.

Қалбимизни эритган ёғду — мустақиллик, аввало, онгимизни, тафаккуримизни, тушунчамизни, ўй-фикримизни ўзгартириб юборди. Биз дунёни, жаҳон сиёсат оламини, Ватан ва миллат шаънини, миллий маънавият ва азалий қадриятларни мустамлака давридагидан бошқачароқ тасаввур қила бошладик. Биз Тангри ёрлақаган, тарих абадийлаштирган, жаҳон тан олган улуғ зотларнинг авлоди эканимизни англаб етдик. Биз ўзбек давлатчилигини қайта тиклаш ва келажаги буюк давлат қуриш имкониятига эга бўлдик. Биз жаҳонда ўз ўрнимиз, ўз сўзимиз ва ўз овозимиз борлигини намоён этдик. Мана, ўн беш йилдирки, мустақиллик ҳаётбахш ёғду каби йўлимизни нурафшон қилиб турибди. О, нақадар азизсан, улуғсан, фахрсан, Мустақиллик!

Тўғриси, юртга эгаликни қўлга олиш — бу нафақат фахр, балки улкан масъулиятдир. Ватан ягона мақсад билан битта куч ва битта халқ бўлиб авайлаб асралиши зарур. Ватаннинг келажаги халқнинг бирлигида. Бу бирликка ҳеч ким ва ҳеч қандай куч раҳна солишига йўл қўймаслик керак.

Аслида мустақилликка эришиш қанчалик қийин бўлса, уни сақлаб қолиш, авайлаб-асраш ва келажак авлодга етказиш ундан ҳам машаққатли. Кутилмаган тўсиқларга, синовларга дуч келинади. Уларни енгиб ўтишнинг ўзи бўлмайди. Ўзбекистон ўтган йили уларнинг қанчасини ортда қолдирди. Ўтган йили Андижонда эса яна биттасини енгиб ўтди. Ватанимиз ва халқимиз бундан кейин ҳам кутилмаган синовлардан кафолатланмаган. Ташқарида бузғунчи кучлар йўқ эмас. Демак, ҳамиша ҳушёр ва бир жон-бир тан бўлсаккина ғафлатда қолмаймиз.

Бугун биз мустақиллик билан фахрланар эканмиз, Ватан шаънию миллат орномусини ҳамма нарсадан устун қўямиз. Аслида биз олими-ю алломаси олам сирин очган, сарбози-ю саркардаси от ўйнатиб жаҳон кезган қавммиз. Биз жаҳон тараққиётига муносиб ҳисса қўшган, бой маданий, маънавий илмий мероси, мустаҳкам диний эътиқоди бор, ўз ғурури ва шаъни-шавкати бор миллатмиз. Биз ҳар қандай синовларни бир мушт бўлиб, биргаликда енгиб ўтишга қодир халқмиз.

Бугун биз ўз миллий қадриятларимизни қайта тиклар эканмиз, жамиятда адолат ва тартиб ўрнатишда бизга қилинаётган ҳар қандай асоссиз даъволарни рад этамиз. Шуни ҳеч қачон унутмаслик керакки, шарқона одоб ва маънавиятнинг ғарбона беҳаёликдан устунлик жиҳатлари кўп. Адолат ҳақида гап борар экан, биз миллий давлатчиликда адолат устунларини ўрнатган, ҳаётда адолат мезонларига таянган, ақл-идрокда адолат фалсафасига амал қилган, авлод-аждоди адолат учун курашган, жаҳонга адолатпарвар алломалар-у авлиёларни, олимлар-у шоирларни, донишмандлар-у мутафаккирларни берган доно улус фарзандлари эканимизни унутмасликларини истаймиз.

Келажаги буюк давлат қурар эканмиз, мустақилликни мустаҳкамлаш ва ҳимоя қилиш учун адолатнинг кучидан фойдаланишга аҳд қилганмиз. Биз адолатли жамият қурар эканмиз, қонунчилик асосларини яратишда жаҳондаги илғор тажрибалардан ибрат олишга эътибор беряпмиз. Ватан равнақи ва халқ бирлигига адолат орқали эришишни ўз олдимизга мақсад қилиб қўйган эканмиз, эзгулик ва имон-эътиқод йўлида адолат байроқларини ўрнатяпмиз. Ўзлигимизни ва ўзбеклигимизни адолатнинг кучи билан намоён этяпмиз. Бизга нисбатан адолатни даъво қилаётганлар буни билиб қўйишларини истаймиз.

Юртбошимиз таъбири билан айтганда, Ўзбекистон ҳаммамиз учун муқаддас Ватан, ота-бобомиз хоки ётган ер. Фарзандларимизни шу заминга садоқат руҳида тарбиялаш, уларнинг қалбларида шу муборак заминга меҳр-муҳаббат уйғотиш бугунги куннинг энг устувор фазилатларидан бирига айланаётгани ҳаммамизни қувонтиради. Тарихий шоншуҳратимизни, жаҳонда тутган ўрнимизни англаб, порлоқ келажакка муносиб авлодни тарбиялаш ва вояга етказишга жиддий эътибор бераётганимиз ҳам бугунги кунимизнинг ёрқин белгисидир. Ватанпарварлик ва миллий ғурур нафақат фарзандларимиз тарбиясида, балки туриш-турмушимизда, мустақилликни англашимизда ҳаётимиз мазмуни бўлиб қолди.

(Давоми 2-бетда).

Немис ҳуқуқ ҳимоячилари Ўзбекистон қарорини қутлайди

Ўзбекистоннинг ГФРдаги элчихонасига «ALIVE» ҳуқуқни ҳимоя қилиш ташкилоти раҳбари Петра Херманнинг мамлакатимиз раҳбариятининг ўлим жазосини бекор қилиш тўғрисидаги қарорини қутлаб йўллаган мактуби келди. Германия Инсон ҳуқуқлари форумига кирувчи ушбу нуфузли ноҳукумат ташкилоти турли мамлакатларда, жумладан, АҚШда фаол равишда ўлим жазосини бекор қилиш кампаниясини олиб боради. «ALIVE» ўз журналини чоп этади, жаҳонда ўлим жазоси билан боғлиқ вазият тўғрисида ҳисоботлар тайёрлайди. Ўзбекистон дипломатия ваколатхонасига келиб тушган ушбу хатнинг тўла матнини эътиборингизга ҳавола этамиз:

«ALIVE» ташкилоти Ўзбекистоннинг тараққиётини диққат билан кузатиб боради.

Жиноят кодексида ўлим жазоси кўзда тутилган моддалар сонининг қисқартирилиши билан мамлакатингиз томонидан ўлим жазосини бекор қилиш бўйича илк муҳим қадам ташланди. Ташкилотимиз Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг «Ўзбекистон Республикасида ўлим жазоси бекор қилиниши муносабати билан қабул қилиниши лозим бўлган қонунлар, норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни тайёрлашга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги Фармойишини катта мамнуният билан қабул қилди. Ҳужжатда кўзда тутилган аниқ чора-тадбирлар Ўзбекистон раҳбариятининг ўлим жазосини жиноий жазо сифатида бекор қилиш борасидаги қатъий иродасидан далолат беради.

Ўлим жазосини бекор қилиш ҳуқуқий давлат ва ривожланган жамиятнинг таркибий қисмидир. Ҳисоб-китоблар шуни кўрсатмоқдаки, ўлим жазоси жиноятчиликнинг камайишига ёрдам бермаётир. Аксинча, у зўравонликни кучайтириши мумкин. Бундан ташқари, одил судлов ҳам инсоннинг ҳаётдан маҳрум этилишига олиб келувчи хатолардан ҳимояланмаган.

Ўзбекистоннинг тез орада ўлим жазоси тарих саҳифаларидагина қоладиган мамлакатлар сафига киришидан яна бир бор хурсандмиз.

Ўзбекистонга ва унинг халқига энг эзгу тилакларни билдираман

Петра ХЕРМАНН,
«ALIVE» ҳуқуқни ҳимоя қилиш ташкилоти бошқаруви раиси.

Жорий йил бошида ЎзЛиДеП Сиёсий Кенгаши Ижроия қўмитаси ҳузурида «Тадбиркорлик ва фермерликни қўллаб-қувватлаш маркази» ташкил этилганди.

Ишбилармонлар билан учрашув

Мамлакатимизда ишбилармонлик фаолиятини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, қабул қилинаётган Фармонлар, Қарорлар ва амалдаги қонунчилик доирасида яратилган имкониятлардан самарали фойдаланиш, замон талабаларига жавоб бера олмай қолган ҳуқуқий-меъёрий ҳужжатларга ўзгартиришлар киритиш, янги қонун лойиҳалари юзасидан таклифлар ишлаб чиқиш, бизнес вакилларига ўзларининг қонуний ҳақ-ҳуқуқларини тушунтириш ва муаммоларининг ечимини топишда уларга яқиндан кўмак бериш Марказнинг асосий мақсади этиб белгиланганди.

Куни-кеча Хоразмда ўтказилган йиғилиш Марказнинг вилоят бўлими томонидан ўтган олти ойда амалга оширилган ишлар сарҳисобига бағишланди. Хоразмлик тадбиркор ва фермерлар Ўзбекистон фермер хўжаликлари уюшмаси раиси С. Қобилов, ЎзЛиДеП Сиёсий Кенгаши Ижроия қўмитаси раиси М. Тешабоев, Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг бир гуруҳ депутатлари ва банк ҳамда солиқ идоралари ходимлари билан ўзаро фикр алмашдилар. Ўзларини айни пайтда қийнаб турган муаммоларини ўртага ташладилар.

Шунингдек, тадбир доирасида фермер ва тадбиркорлар билан давра суҳбатлари ўтказилди, хусусий ишлаб чиқариш корхоналари, мева-сабзавотчиликка ихтисослаштирилган фермер хўжаликларининг меҳнат шароитлари билан яқиндан танишилди.

Ўз мухбиримиз.

ДОВРУҒИ СЎНАЁТГАН КОРХОНА

Кўпинча муайян муддат ичида қилинган ишлар ҳақидаги ҳисоботларда, қуйидан юқорига йўлланган маълумотномаларда «фалонта янги иш ўрни яратилди» деган сўзларга дуч келамиз. Лекин «шунча иш ўрнини йўқотдик» деган банд, одатда, ҳисоботларда учрамайди. Амалда эса бундай ҳоллар рўй бериб турибди.

Уч-тўрт ой бурун Навоийдаги «Агама» корхонаси ёпилиши ҳақида гап-сўзлар тарқалди. Бу нохуш хабардан, энг аввало, бир-бири билан опа-сингилдек аҳил-иноқ бўлиб қолган ишчилар безовта бўлишди. Улар бундай бўлишини тасаввур ҳам қила олмасдилар. Аммо миш-мишлар рост бўлиб, корхонани ёпиш тўғрисидаги ҳужжатларга имзо чекилганди. Оқибатда «Агама»нинг эшиклари беркилиб, юздан ортиқ киши ишсиз қолди.

Хўш, нега бундай бўлди? Бир вақтлар нафақат ўз ҳамюртларимизга, балки Россия, Қозоғистон, Қирғизистон, Тожикистон республикаларига ҳам бежирим-бетакрор кийим-кечаклар етказиб берган машъал корхонага нега кўз тегди? Ҳолбуки, у 1993 йили Япониянинг «Иточи» фирмаси ва Навоий кон-металлургия комбинати ҳамкорлигида, «Навоийазот» ишлаб чиқариш бирлашмаси муассислигида ташкил этилганди. Дастлаб бу ерга хорижий шериклар томонидан компьютер орқали бошқариладиган 18 та замонавий тўқув машинаси келтирилди. Унда ишлайдиган маҳаллий мутахассислар қайта тайёрланди. Аёллар ва эркакларнинг устки кийимларидан иборат 15 турга яқин илк маҳсулотлар ҳам ҳамкорлар ёрдамида тўқиб чиқарилди.

Қўшма корхона қисқа муддатда яхшигина довруқ таратди. Бу ерда дастлаб бир сменада 25 нафар киши ишлаган бўлса, 1995 йилда уларнинг сони 109 нафарга етди. Иш икки сменада ташкил этилиб, ишлаб чиқариш режалари ортиғи билан бажарила бошланди. Ойлик соф фойда 40-50 миллион сўмдан ошди. Ишчиларнинг маошлари ўртача 70-80 минг сўмга кўтарилди.

Ислоҳот ва масъулият

Корхонанинг мунтазам ишлаб туриши учун зарур хомашё — калава ип Зарафшондаги йигирув цехида тайёрланарди. Ойига 7-8 тонна пахта, пахта-акрил ва акрил калава иплари «Агама»да тайёр маҳсулотга айлантириларди ва 70 фоизи хорижий давлатларга чиқариларди. Харидоргир, бежирим, нафис, янгича услубдаги кийимлар бир йилда юзтача янги модел ҳисобига кўпаярди. Шу боис Юртбошимиз Навоийда бўлган чоғида «Агама»нинг маҳсулотларни кўриб, «Ўзбекистонда ҳам мана шундай бетакрор маҳсулотларни чиқарса бўларкан-ку!» деб алоҳида таъкидлаганди. Бироқ...

2002 йили «Агама»нинг мулк шакли ўзгариб, Навоий кон-металлургия комбинатининг тўлиқ бир бўғинига — давлат трикотаж фабрикасига айлантирилди-ю, ишлар чаппасига кетди. Ана, оқибати: бугун корхона аҳли ўксиниб, ишсизлик мақомидан қутулиш чораларини излаяпти. Ваҳоланки, «Агама» корхонаси фақат Навоий шаҳрида эмас, Тошкент, Зарафшон, Красногорск, Нурobод, Зафаробод ва Учқудуқ шаҳарларида ҳам мавжуд. Улар, Учқудуқдагисини истисно қилганда, ҳозир ҳам фаолиятларини давом эттирмоқда. Катта имкониятга эга бўлган Навоий «Агама»си эса бундай имкониятни бой берди.

Одатда инқирозга юз тутган, иши юришмаган корхоналар раҳбарлари жамоа тарқалиб кетмаслиги, тақдири ўзига ишониб топширилган ишчи-хизматчилар ижтимоий муҳофазага муҳтож бўлиб қолмаслиги учун ҳаракат қилади. Қандай бўлмасин, корхонани сақлаб қолиш, таназзул ботқоғидан чиқариш чораларини излайди. «Агама»ни узоқ йиллар бошқарган Одил Кароматовчи? У нуфузли идораларда ишлаган, катта тажрибага эга, изланса, имкон топадиган раҳбарлардан бўлишига қарамай, асосан хотин-қизлар меҳнат қиладиган корхона тақдирига етарлича куюнмади.

Тўғри, катта комбинат раҳбарининг буйруғига биноан, «Агама»нинг ишсиз қолган ходимлари иш билан таъминланмагунга қадар комбинат тармоқ корхоналарига четдан бирорта ҳам ишчи қабул қилинмаслиги белгилаб қўйилган. Ҳозир бу борада муайян даражада амалий иш ҳам олиб борилмоқда. Аммо, ўйлаб кўринг, бирйўла юздан ортиқ ишчи ўрни бозор иқтисодиёти шароитида қаерда тайёр турибди? Бундан ташқари, ҳукуматимизнинг асосий диққат-эътибори янги иш ўринларини кўпайтиришга қаратилмоқда. Халқ фаровонлигини ошириш учун аҳолининг чекка-чеккада яшовчи қатламларини ҳам иш билан таъминлаш, айниқса, хотин-қизларни меҳнатга жалб этиш борасида қатор Фармон ва қарорлар чиқарилмоқда. Ана шундай бир пайтда юзга яқин навоийлик аёлларнинг ишсиз қолишини қандай баҳолаш мумкин? Энг қизиғи, кечагина машҳур тўқувчи сифатида япон дастгоҳини бошқарган қўли гул чеварга фаррошлик қилиш таклиф этилса, буни иш билан таъминлаш деб бўладими?

— Мен 10 йилдан буён шу корхонада меҳнат қилаётгандим, — дейди «Агама» ишчиларидан бири Ҳадича Нуримова. — Севимли касбимдан, қадрдон жамоамдан ажралиш биз учун жуда оғир. Ҳозирги шароитда шаҳарда яшаб, боз устига, бирор жойда ишламай тўрт болани боқишнинг ўзи бўлмайди. Навоий шаҳар меҳнат биржасига қатнайвериб чарчадим.

— Мен ҳам тўрт фарзанднинг онасиман, — дейди корхонага ўн йиллик меҳнати синган Муяссар Турдиқулова. — Ишимиз борлигида оиламиз тинч, рўзғоримиз бут, кўнглимиз хотиржам эди. Уч ойдан бери эса, иш излаб саргардонмиз. Меҳнат биржасига борсам, бир сафар таълим соҳасидаги бўш иш ўрнига йўлланма беришди. Таълим муассасасидагилар эса мендан диплом сўрашди. Ахир, мен оддий ишчи бўлсам, таълимга мос дипломим қаердан бўлсин?

Корхона бозор иқтисодиёти рақобатларига дош бера олмагани учун ёпилди, дея одамларни алдаб юрган собиқ раҳбарлар аслида ўзлари янги замон, янги давр талабига жавоб бера олмаганликларини англаб етармикинлар? Ёки корхонада ишлаб чиқарилган маҳсулотлар орасида миллий моделдагилари камлиги ҳам уни инқирозга олиб келди, деган баҳоналарни рўкач қилиш билан ишсиз қолганлар кўнглига таскин бериб бўлармикан? Хориждан келтирилган замонавий асбоб-ускуналарнинг бўш туриши мутасаддиларни ташвишлантирмасмикин?..

Бугун халқ хўжалигининг барча соҳалари қатори енгил саноатда ҳам катта ўзгаришлар рўй бераётгани аён. Зеро, мамлакатимизда бу тармоқни ривожлантириш учун барча шароитлар етарли. Жаҳон бозорида харидоргир маҳсулотларимиз билан ўз ўрнимизни топиш учун янги имкониятларни излаб топиш, мавжудларини сақлаб қолиш давр талаби ҳисобланади.

Ўз вақтида гуриллаб ишлаб турган корхонани бугунги аҳволга туширган мутасаддиларга шундай саволимиз бор:
1.Корхона инқирозида қанчалик айбдор эканлигингизни ҳис қиласизми?
2. Аҳволни ўнглаш учун қандай чора-тадбирлар қўллаш керак деб ҳисоблайсиз?

Маруса ҲОСИЛОВА.

Ўзбекистон жамоатчилиги шу кунларда Яқин Шарқда кучайиб бораётган қуролли можаролар ҳақидаги хабарни чуқур хавотир билан қабул қилмоқда ва бу машъум воқеалар бутун минтақа хавфсизлигига таҳдид солиши мумкинлигидан ташвишда эканлигини билдиради.

"ЖАҲОН" АХБОРОТ АГЕНТЛИГИНИНГ ХАБАРИ

Исроил-Ливан чегарасида юзага келаётган оғир ҳодисалар мазкур минтақадаги муқаддам ҳам нотинч бўлган вазиятни буткул издан чиқариб юбориши ва кенг миқёсдаги гуманитар ҳалокатни вужудга келтириши мумкин.

Давом этаётган ракета отишмалари ва бомбардимонлар тинч аҳоли ўртасида мутлақо бегуноҳ одамлар, биринчи навбатда болалар ва аёллар ўртасидаги қурбонларнинг сони ўсишига олиб келмоқда.

Ўзбекистон жамоатчилиги низоли томонлар ҳар қандай қурол ва куч ишлатишни тўхтатиш, можарони фақат музокаралар орқали, тинч йўл билан ҳал этишга чақиради.

Ўтган ҳафтага назар

Ўтаётган ҳар бир кун, ҳар бир дақиқа бизни энг улуғ, энг азиз айём — юртимиз мустақиллигининг ўн беш йиллигига яқинлаштирмоқда. Ушбу тарихий сана арафасида амалга оширилаётган ишлар салмоғи эса кишини янада қувонтириши, ҳаяжонга чулғаши, табиий. Айни кунларда матбуотни кузатсангиз, мамлакатимизнинг турли бурчакларида халқимизнинг оғирини енгил қилишга, турмуш шароитини яхшилашга хизмат қилувчи ёки шаҳарларимиз ҳуснига кўрк қўшувчи замонавий иншоотлар фойдаланишга топширилганлиги хусусидаги хушхабарларни ўқийсиз.

БУЮК КЕЛАЖАК САРИ ҚАДАМ

Тугалланган ҳафта давлатимиз учун ўта аҳамиятли учрашув билан бошланди. Мамлакатимиз раҳбари 10 июль куни Германия Федератив Республикаси Ташқи ишлар вазирлигининг давлат вазири Гернот Эрлерни қабул қилди. Шу ўринда таъкидлаш жоизки, мамлакатимиздаги қулай сармоявий муҳит германиялик ишбилармонларнинг юртимизга қизиқишини орттирмоқда. Жумладан, сўнгги ярим йил давомида мазкур мамлакатнинг қатор тадбиркорлик доиралари вакиллари юртимизга ташриф буюриб, жойларда саноат ишлаб чиқариш ҳамда иқтисодиётни ривожлантириш юзасидан бевосита мулоқотлар ўтказдилар. Мамлакатларимиз ўртасидаги ўзаро товар айирбошлаш ҳажмининг муттасил ошиб бориши ҳам алоқаларимиз кенг асосларда ривожланаётганининг яққол исботидир. Бултур бу борадаги кўрсаткич қарийб 326 миллион АҚШ долларига етди.

Ёз пишиқчилик, тўкин-сочинлик фасли. Айни кезларда деҳқонларимизнинг қўли-қўлига тегмайди. Далаларда мевалар ғарқ пишган пайт. Уни нест-нобуд қилмай йиғиб-териб олиш, бозорга чиқариш, қишга ғамлаш масаласи деҳқоннинг кундалик ташвишига айланган. Ҳафта бошида Президентимизнинг «Мева-сабзавот маҳсулотларини қайта ишлаш учун фермер хўжаликларини замонавий ускуналар ва мини-технологиялар билан таъминлаш борасидаги таклифларни тайёрлаш бўйича Ишчи гуруҳини тузиш тўғрисида»ги Фармойиши матбуотда эълон қилинди.

Мамлакатимиз аҳолисининг қарийб 60 фоизи бевосита қишлоқ хўжалиги билан шуғулланади. Демак, юртимиздаги аксарият оилаларнинг даромади деҳқончиликдан. Қишни қиш демай, саҳардан то оқшом қадар пайкалидан бери келмаган фермер етиштирган ҳосилидан яхши даромад кўргиси, катта тўйлар қилгиси келади. Аммо, ёз чилласида бозорда айрим мева-сабзавот турларининг ҳаддан ташқари кўпайиб кетиши нархнинг кескин тушишига сабаб бўлмоқда. Натижада деҳқон бир йиллик меҳнатига яраша фойда ўрнига зарар кўриб қолмоқда. Давлатимиз раҳбарининг ушбу муҳим масалада чиқарган фармойиши деҳқонларимизни ҳар жиҳатдан ҳимоя қилишни кўзда тутади.

Мазкур фармойишда жаҳоннинг пешқадам мамлакатлари — Германия, Венгрия, Италия ва бошқа ривожланган мамлакатлардаги етакчи компанияларнинг асбоб-ускуналари ва мини-технологияларини юртимизга келтириб ўрнатиш ҳамда етиштирилган мева-сабзавотларни жаҳон талаблари асосида қайта ишлаш ҳисобига экспорт салоҳиятини ошириш назарда тутилган. Агар ушбу ҳужжатда кўзда тутилган мақсадлар тўлиқ рўёбга чиқадиган бўлса, мева-сабзавот эгаси куйиб қолмаслик учун маҳсулотини бозорда, арзон баҳога бўлса-да, сотмайди, балки уни қайта ишлаб, бемалол қиш бўйи сақлаб, истаган пайтда бозорга чиқариши мумкин.

Ҳафта якунида мамлакатимиз раҳбарининг «Ўзбекистон Республикаси мустақиллигига 15 йил» эсдалик нишонини таъсис этиш тўғрисида»ги Фармони эълон қилинди. Улуғ айём арафасида бу фармоннинг чиқарилишида рамзий маъно бор, албатта. Чунки миллий давлатчилигимиз ташкил топганига яқинда 15 йил тўлади. Давлатимиз мустақиллиги, иқтисодий, сиёсий, илмий-таълим, маданий, маънавий салоҳияти ва мудофаа қудратини мустаҳкамлаш, унинг сарҳадлари хавфсизлиги ва дахлсизлигини таъминлаш, мамлакатимизни демократик янгилаш ва модернизациялаш борасида фидокорлик намуналарини кўрсатаётган зиёлилар, фан ва санъат арбоблари, ишчи ва хизматчилар, тадбиркорлар, фермерлар, меҳнат фахрийлари, ҳарбий хизматчилар, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар ходимлари ушбу тарихий эсдалик нишони билан тақдирланадилар. Бир сўз билан айтганда, бу муносибдир. Бир ҳақиқатни тан олишимиз керакки, шу Ватан равнақи, унинг гуллаб-яшнаши учун садоқатли ва фидокорона меҳнат қилаётган ҳар бир инсон ҳукуматимиз ва жамиятимиз эътиборида четда қолмайди. Унинг Ватан ва жамият равнақи учун қилган беқиёс хизматлари муносиб тақдирланади.

Шанба куни Санкт-Петербург шаҳрида илк бор Россия раислигида «Катта саккизлик» давлатларининг саммити иш бошлади. «Катта саккизлик» аъзоларининг анъанавий йиллик саммити норасмий ҳисобланса-да, глобал муаммоларни ҳал этишдаги таъсир доираси жуда катта.

Кеча якунланган мазкур саммитда энергетика хавфсизлиги, халқаро таълим, кенг тарқалиб бораётган юқумли касалликларга қарши курашиш ва шу каби бир қатор масалалар муҳокама қилинди.

Бундан қарийб 15 йил олдин халқимиз буюк келажак сари йўлга отланганди. Ўтган ҳафтада юртимиз ижтимоий-сиёсий ва иқтисодий ҳаётида содир бўлган муҳим воқеалар ҳам ана шу эзгу ният сари оғишмасдан қадам қўяётганлигимизни яққол намоён этди.

Юнус БЎРОНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

«Пахтабанк»:

РИЗҚУ РЎЗИМИЗГА БАРАКА

Мамлакатимизда аграр соҳани ривожлантиришда, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларини молиялаш, уларга ҳар томонлама қулай банк хизматларини кўрсатишда «Пахтабанк»нинг Жиззах вилоятидаги филиаллари зиммасига ҳам масъулиятли вазифалар юкланган. Вилоят акционерлик тижорат «Пахтабанк»и бошқармаси бўлимлари томонидан 6029 та субъектга 4743 та фермер хўжаликларига банк ва консалтинг хизматлари кўрсатиб келинмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Қарорига мувофиқ, аҳолининг бўш маблағларини банк муомаласига жалб қилиш ва уларни иқтисодиётнинг реал секторларидаги корхоналарни кредитлаш, банкларнинг мустақиллигини таъминлаш мақсадида ҳукумат қарорларини ҳаётга татбиқ этган ҳолда, хусусий тадбиркорларни, деҳқон ва фермер хўжаликларини кредитлашда асосий эътиборни халқ хўжалигида яхши самара берадиган лойиҳаларни молиялаштиришга, янги иш ўринлари яратиб, вилоят аҳолисига арзон гўшт, сут маҳсулотлари ҳамда халқ истеъмол молларини етказиб беришда қўл келадиган лойиҳаларни кредитлаш ишлари амалга оширилмоқда. Шу кунга қадар вилоят бўйича тадбиркорларни қўллаб-қувватлаш учун «Пахта банк»нинг туман бўлимларида ўз маблағлари ҳисобидан ажратилган кредит салмоғи 7359,3 миллион сўмдан иборатдир.

Вилоят АТ «Пахтабанк» бошқармаси бўлимлари томонидан ўтган давр мобайнида банк ўз маблағи ҳисобидан 2600 та кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларига 6358,0 миллион сўм, меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш бошқармаси кредит ресурслари ҳисобидан 443 та кичик бизнес субъектларига 547,3 миллион сўм, бошланғич сармояни шакллантириш мақсадида 97 та фермер хўжаликларига 160,4 миллион сўм миқдорида кредит ажратилди.

Берилган кредитларнинг 96 фоизи аграр соҳани ривожлантириш, техника ва эҳтиёт қисмлар, қишлоқ хўжалиги учун зарур ускуналарни харид қилиш учун фермер хўжаликларига йўналтирилган. Бу мақсадда ажратилган маблағ 5856,5 миллион сўмни ташкил этади. АТ «Пахтабанк» бошқармаси томонидан фермер хўжаликларига ажратилган кредитларнинг салмоғи йилдан-йилга ошиб бормоқда. Жумладан, 2003 йилда 1050 миллион сўм, 2004 йилда 1243 миллион сўм, 2005 йилда эса ушбу кўрсаткич 1450 миллион сўмга етган. Жорий йилнинг 2-чорагида эса 870 миллион сўм миқдорида кредитлар ажратилган.

Вилоятда, фермер хўжаликларининг қишлоқ хўжалиги техникалари ҳамда эҳтиёт қисмларга бўлган талабни қондириш мақсадида ажратилаётган сармоялар, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштиришда халқимиз фаровонлиги учун хизмат қилмоқда. Банк кредитларидан ажратилган кредитлар динамикаси йилдан-йилга ўсиб бормоқда. Жумладан, 2003 йил давомида 52,0 миллион сўм кредит ажратилган бўлса, ушбу кўрсаткич 2004 йилга келиб 124,3 миллион сўмни ташкил этган ёки 72,3 миллион сўм кредит кўп берилган. Ўзбекистон Республи-

Банк хизмати

ҳисобига 87,1 миллион сўмга қишлоқ хўжалиги тракторлари ва тиркамалар, 28 та фермер хўжалигига эса банк лизинги асосида 261 миллион сўмлик трактор ва культиваторлар харид қилинди. Булардан ташқари, вилоят машлизингга олинаётган техниканинг 40 фоиз маблағи олдиндан тўлов ҳисобига 18 та культиватор ва 16 та тиркама учун жами 48,0 миллион сўм ўтказилган. Яна, «Пахтабанк» филиаллари мижозлари саналган фермер хўжаликларига ғалла ўрим-йиғими мавсумига ҳозирлик кўриш учун ўрим комбайнлари харид қилиш мақсадида имтиёзли кредитлар ажратилмоқда. Биргина Зомин АТ «Пахтабанк» бўлимида 16 та фермер хўжалигига «Клаас» русумли комбайнлар сотиб олиш учун 1672,3 миллион сўм миқдорида имтиёзли кредитлар ажратилиб деҳқонларнинг техникага бўлган эҳтиёж ва талаблари қондирилди.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2000 йил 19 майдаги «Тижорат банкларининг кичик ва ўрта тадбиркорликни ривожлантиришда қатнашишини рағбатлантириш доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарорининг бажарилиши юзасидан АТ «Пахтабанк» бошқармасида имтиёзли кредитлаш жамғармаси ташкил этилган бўлиб, унинг ҳисобидан 135 та фермер хўжалигига 391,1 миллион сўм миқдорида кредит маблағлари ажратилган. Имтиёзли кредитлаш жамғармаси, кредит ресурс-

каси Вазирлар Маҳкамасининг 10 сентябрь 2001 йилдаги «Кичик корхоналар, деҳқон ва фермер хўжаликларини молиялаш, моддий техник таъминлаш, божхона имтиёзлари бериш, уларга банк хизматларини кўрсатиш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарорига асосан бюджетдан ташқари фондлардан 89 миллион сўм, дастлабки сармояни шакллантириш учун 68 та фермер хўжаликларига ажратилган. Ушбу ажратилган кредитлар эвазига фермер хўжаликлари эҳтиёт қисм ва уруғлик маҳсулотлари, чорва моллари ва асбоб-ускуналар билан таъминланди.

Жорий йилда ажратилган 65 та фермер хўжалиги кредитлари эвазига 120 дан ортиқ иш ўринлари ташкил этилди. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2006 йил 23 мартдаги «Шахсий ёрдамчи, деҳқон ва фермер хўжаликларида чорва молларини кўпайтиришни рағбатлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорига асосан Адлия вазирлигидан 2006 йил 2 май куни рўйхатга олинган 1567 ва 1568-сон кредитлаш тартибларига кўра жойларда шахсий ёрдамчи хўжаликларига чорва молларини олиш мақсадида имтиёзли кредитлар ажратилмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида рўйхатга олинган «Тижорат банклари томонидан иш билан таъминлашга кўмаклашиш, давлат маблағлари ҳисобидан шахсий ёрдамчи ва деҳқон хўжаликларига, чорвачиликни ривожлантириш учун имтиёзли-мақсадли микрокредит бериш тартиби тўғрисида»ги кредитлаш низомига кўра, «Пахтабанк» ўз маблағлари ҳисобидан шахсий ёрдамчи хўжаликларга 196,3 миллион сўм миқдорида кредитлар ажратиб, шу маблағ эвазига 300 дан ортиқ чорва моллари сотиб олиниб, вилоятдаги кам таъминланган оилалар чорва моллари билан таъминланди.

Жорий йилнинг 1 июнь ҳолатига кўра, АТ «Пахтабанк» Жиззах вилояти бошқармаси бўлимлари томонидан аҳоли бўш пул маблағларининг омонатларга 1511 миллион сўм жалб қилинди, омонатчилар сони эса 7095 тани ташкил қилди. 2006 йил 1 январга нисбатан жалб қилинган маблағлар 474 миллиондан ошди. Булардан ташқари, йил давомида жорий қилинган «Шодлик» ва «Ҳосил» ҳамда 24 фоизли «Мадад» омонат турига 158 миллион сўм жалб қилинган.

АТ «Пахтабанк» Жиззах вилоят бошқармасида ҳозирги вақтда 30500 дона пластик карточка бошқарма ва унинг туман филиаллари томонидан хизмат кўрсатилаётган ташкилот ва корхоналарнинг ишчи-хизматчиларига тарқатилган. Шундан 16302 дона пластик карточка иш ҳақи лойиҳаси шартномасига асосан «Жиззахпластмасса» очиқ турдаги ҳиссадорлик жамияти, «Жиззахпахтасаноат» ҳудудий акциядорлик бирлашмаси, «ЖИБРИ» қўшма корхонаси, «Агромашсервис» ҳиссадорлик жамияти, туманлардаги пахта тозалаш корхоналари, фермер хўжаликлари, туман халқ таълими бўлимлари, соғлиқни сақлаш бўлимлари ишчи-хизматчиларига тарқатилди.

«Пахтабанк» бошқармаси ва унинг филиаллари томонидан савдо ва бошқа хизмат кўрсатувчи пунктларда, жами 144 дона терминаллар ва бир дона банкомат ўрнатилган бўлиб, банк мижозларига узлуксиз хизмат кўрсатмоқда. Пластик карточкаларга маблағ жалб этиш юзасидан жисмоний ва юридик шахсларга тушунтириш ишлари олиб борилди.

Хулоса қилиб айтганда, Жиззах вилояти АТ «Пахтабанк»и бошқармаси ва унинг туман филиаллари томонидан амалга оширилаётган ишлар юртимизда кечаётган ислоҳотлар талабларига ҳамоҳанг бўлмоқда.

Норқул МАМИРОВ.

ОЛАМНИ МАҲЛИЁ АЙЛАГАН ДИЁР

(Давоми. Боши 1-бетда).

Бизнингча, миллий ғурур — Ватан муқаддаслигини, миллат шаънини англаш воситаси. Миллий ғурур — ҳеч қандай мезон билан ўлчаб бўлмайдиган онг, ҳиссиёт. Миллий ғурур — қалбимиз тўрида ҳарорати билан бирга уриб турган покиза туйғу. Унинг жозибаси, сеҳр кучи чексиз. Уни ақл-идрок бошқаради. Ақл-идрок эса инсонга Аллоҳ томонидан берилган улуғ неъмат. Инсон ҳуқуқлари, сўз эркинлиги, демократия деган ниқоблар остида бизга турли даъволарни рўкач қилаётганларга ақл-идрокни қарши қўйилик. Биз ўзгаларнинг сунъий қадриятлари, турмуш тарзлари, ҳаёт мезонлари деб, ҳеч қачон ўзлигимиздан, насл-насабимиздан, маънавий меросимиздан, миллий анъана ва қадриятларимиздан воз кечолмаймиз. Миллий ғуруримиз бундай хиёнатга йўл бермайди. Инсон бой ёки камбағал бўлиши, яхши ёки ёмон яшаши мумкин, бироқ миллий ғурурсиз яшай олмайди.

Ўтган ўн беш йилга назар ташлайдиган бўлсак, ана шу даврда кўп миллатли давлатимизда бирон-бир миллат вакилининг миллий ғурури камситилганлиги билан боғлиқ ҳолатни эслай олмаймиз. Аксинча, бизда ҳар бир миллат кишисининг миллий ғурури қадр топади. Бу, аввало, қайта тикланиб, ривожланиб бораётган миллий давлатчилигимиз бағрикенглигининг ғалабасидир. Қолаверса, давлат тизимларида, ижтимоий ҳаётда, умуман, жамиятда қонун устуворлигини таъминлашнинг самарасидир. Бу фуқаролик жамияти асосларини яратишда, ижтимоий, иқтисодий, сиёсий ва ҳуқуқий ислоҳотларни изчил амалга оширишда, миллий давлатчилигимизни янада ривожлантириб ва мустаҳкамлаб боришда кенг имкониятлар эшигини очмоқда. Биз мустақилликнинг ўтган йилларида янги жамият қуришда қандай ютуқларга ҳамда ижобий ўзгаришларга эришган бўлсак, ҳаммасининг асосида қонун устуворлигини таъминлаш ётибди.

Шубҳасиз, ҳали тарихан жуда қисқа даврни босиб ўтдик. Ҳозир биз ўсмир ёшидамиз. Ўтган даврда биз тетапоя бўлиб, аста-секин оёққа туриб, эндигина мустақил қадам қўйган кунимиздан бошлабоқ бунёдкорлик ишларида ўз кучимизга таяндик. Энг муҳими, бировларга термулмадик, ўзгалардан ёрдам кутмадик, хайр-эҳсон ва садақага муҳтож бўлмадик. Шунга қарамасдан ҳаётнинг турли жабҳаларида дўстлар ҳавас қиладиган, душманлар эса ҳасад қиладиган юксак натижаларга эришдик.

Бугун Ўзбекистоннинг жаҳон сиёсат оламида тутган ўрни ҳақида гап борар экан, сўзсиз, тенглар ичида тенгмиз, деб фахр билан айта оламиз. Бир воқеа ҳамон эсимда: Ўзбекистон ўз давлат мустақиллигини эълон қилганидан кейин мамлакатимиз раҳбари мухбирлар билан ўтказган бир суҳбатида олдимизда турган ўта долзарб вазифаларга тўхталиб, энди кенг дунёга даллоллар ва воситачиларсиз чиқиш, халқаро муносабатлар ўрнатиш ҳамда миллатлар ҳамдўстлигига қўшилиш қанчалик муҳим эканини алоҳида таъкидлаб ўтган эди. Ҳақиқатдан ҳам, биз кенг дунёга даллолларсиз чиқдик. Яъни, ташқи дунёга ўз журъатимиз, ақл-идрокимиз, обрў-эътиборимиз, ўз мустақил қадамимиз, дипломатик маҳоратимиз билан чиқдик. Бугун бизнинг сўзимизни тинглашяпти, овозимизни эшитишяпти, таклифларимизни ўрганишяпти, ташаббусларимизни қўллаб-қувватлашяпти. Бугун жаҳонда бизнинг ўз стратегик шерикларимиз, ишончли ҳамкорларимиз, буюк қўшниларимиз, яқин дўстларимиз, миллатдош ва диндош қардошларимиз, маслакдош биродарларимиз бор.

Бугун мустақил Ватанимиз билан фахрланар эканмиз, беихтиёр вужудимизга жўшқинлик ва бахтиёрлик бағишлайдиган мадҳиямизни эслаймиз:

Олтин бу водийлар —
жон Ўзбекистон,
Ажодлар мардона
руҳи сенга ёр!
Улуғ халқ қудрати
жўш урган замон,
Оламни маҳлиё
айлаган диёр!

Бундай диёрни Яратганнинг ўзи ёмон кўзлардан асрасин.

Иброҳим НОРМАТОВ.

«Экосан» болаларга

«Ҳомийлар ва шифокорлар йили» Давлат дастури доирасида «Экосан» халқаро ташкилоти Наманган вилояти филиалига инсонпарварлик ёрдамини топширди.

Мазкур 15 миллион 510 минг сўмлик ёрдам вилоятдаги болалар юқумли касалликлари шифохоналари, силга қарши курашиш диспансери, ўрта махсус, мактабгача таълим муассасалари, Меҳрибонлик уйлари, мактаб-интернатлари тарбияланувчиларига ҳамда чекка қишлоқларда яшовчи кам таъминланган оилаларнинг фарзандларига тарқатилади.

Бундай хайрли тадбирдан кўзланган мақсад болажонларга имкон қадар моддий ва маънавий кўмак беришдир.

Динора САТТОРОВА.

Сурхондарё вилоятида ҳозирда 20 дан ортиқ катта, 300 дан зиёд ўрта ва кичик насос станциялари қишлоқ хўжалигининг турли тармоқларини оби ҳаёт билан таъминлашда муҳим аҳамият касб этмоқда.

Термиз шаҳридаги «Сувэлектротаъмир» масъулияти чекланган жамияти томонидан ўтган ойда 50 дан зиёд катта-кичик насослар таъмирланди. Айни пайтда жамият аъзолари Амударёдан сув олиб вилоятнинг тўртта туманини оби ҳаёт билан таъминловчи «Аму-Занг», «Шеробод», «Жайхун» каби насос станцияларида таъмирлаш ишларини олиб бормоқда.

Кичик корхона амалга ошираётган ишлардан деҳқонлар жуда мамнун.

СУРАТДА: «Сувэлектротаъмир» масъулияти чекланган жамият таъмирловчиси Фахритдин Меретов, жамият раҳбари Сафар Хўжанов ва таъмирловчи Баҳодир Акиев иш сифати хусусида суҳбатлашмоқда.

И.ХЎЖАЕВ (ЎзА) олган сурат.

Газеталарни варақлаганда ЎТКАЗИБ ЮБОРМАНГ

«Ўзбекистон овози» 15 июль. Муҳиба Ҳамидова «Маслаҳатчи — маҳалла жонкуяри»:

«Оилалар бағрига кириб борган маслаҳатчи бугун эл хурмати ва ишончини қозонди. Унинг тинимсиз изланиши ва саъй-ҳаракати туфайли маҳаллада ўзаро аҳиллик, бир-бирига ғамхўрлик, бир сўз билан айтганда, гўзал инсоний муносабатлар қайта тиклана бошлади. Маҳаллалар жамиятда ўзининг асл ўрнини топди.»

«Тошкент ҳақиқати» 15 июль. Сайёра Рихсиева «Аёл юрагидаги ўт»:

«— Очиғини айтай, нокамтарликка йўймангу, одамнинг юрагида ўт бўлсин, олов бўлсин, дейман. Баъзан бир ишнинг эпидан чиқолмай, «Сен менга тегма, мен сенга тегмайман» дейдиган рўкачларни кўрсам, ғашим келади. Ахир, осмондан чалпак ёғилмайди.»

«Ишонч» 15 июль. Гулчеҳра Жамилова «Чўғ устида ўйнаётган болакай»:

«Танамиздаги қувватни жамлайлик, ақлу идрокимизни ишга солайлик, ҳузур-ҳаловатни хуш кўрадиган танамиз эҳтиёжларига кўпам қулоқ тутавермасдан, бизни юксакларга бошловчи руҳимизни қўллаб-қувватлайлик. Зеро, шундагина ўзимиз ҳам руҳан ва жисман соғлом яшамоғимиз мумкин бўлади.»

«Гулчеҳралар» 15 июль. Ойдин Ҳожиева «Янгиланиш бахти»:

«Яқинлашиб келаётган қутлуғ байрамимиз — Ўзбекистон мустақиллигининг 15 йиллиги, айниқса, ёшларимиздан ўзгача шижоат, саммиият, фидойилик билан меҳнат қилишни талаб этмоқда. Уларнинг шахдам қадамларидан ўзимиз ҳам яшармоқдамиз. Юрагида яшариш, янгиланиш туйғуси бўлган одамлар Ватаннинг бахти, саодати учун яратадилар. Ана шундай бахт доим юрагимизга олов солиб турсин.»

Бўш майдонлар ўрнида

Андижондаги «Андижонмаш», «Электроаппарат» акциядорлик жамиятлари, механика заводи жамоаси шу йилнинг дастлабки ойларидан бошлаб икки сменада ишлашга ўтди. Ушбу корхоналарда 134 та янги иш ўрни вужудга келди. Ҳар уч корхона жамоаси биринчи ярим йилликнинг ўзида 245,4 миллион сўмлик қўшимча маҳсулот ишлаб чиқаришга эришди. «Андижон биокимё» очиқ турдаги акциядорлик жамияти билан «Андижон тажриба синов заводи» корхоналарида эса бўш ётган цехлар, майдонлар қайта жиҳозланиб, кенгайтирилиши эвазига қўшимча маҳсулот ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Бу, ўз навбатида, 230 кишининг муқим иш жойига эга бўлиш имконини берди.

О. ШОДМОНАЛИЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Мактубларни саралаганда

Журналист сифатида одамлар орасида бўлиш, турли соҳа вакиллари билан суҳбатлашишга тўғри келади. Улар ўзларининг ўй-кечинмалари, ташвишлари, эришаётган ютуқлари, яхши инсонларнинг амалга ошираётган эзгу ишлари ҳақида гапиришади, мамлакатимиздаги ислоҳотлар кўламидан қониқиш ҳисларини баён этишади. Айни пайтда ҳаётимизда учраб турадиган муаммолар, ноҳақликлар, адолатсизликларга ҳам бефарқ қарашмайди. Зеро, ҳаётнинг қувончи бор, ташвишлари ҳам бисёр. Буларнинг бари таҳририятимизга келаётган хат-хабарларда ўз аксини топган.

РАҲБАР БЕПАРВО БЎЛГАЧ...

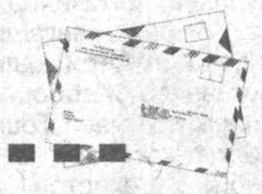

— 15 гектарлик ташландиқ ерни раҳматли турмуш ўртоғим билан ўзлаштириб олгандик, — деб ёзади Пастдарғом туманидаги собиқ "Хончорвоқ" ширкат хўжалигининг аъзоси Ҳанифа Аҳмедова. — Ана шу ердан узоқ йиллардан буён фойдаланиб келаётгандим. Жорий йил бошида ер тендерга қўйилди. Мен унга эгалик қилиш мақсадида танловда қатнашдим. Афсуски, менга нисбатан ноҳақлик қилинди.

Ҳанифа опа, фермер бўлмаса-да, айрим мулкдорлардан устунроқ экан. Қарамоғида 70 та қўй, 30 та сигир, 4 та от, битта трактори бўлган. Фақат техника набираси номига расмийлаштирилган. Аммо тендер ўтказиш комиссияси раиси ва аъзолари ана шу мол-мулкларни эътибордан четда қолдиришди.

Ҳанифа опанинг бали пасайтирилди. Неча йиллардан буён эъзозлаб келаётган ери рақибига олиб берилди.

Ҳанифа опа адолат истаб туман ҳокимлиги эшигида ойлаб сарғайди. Ҳар гал унга қоп-қоп ваъдалар беришди. "Ҳақиқат қарор топади", дейишди. Бироқ бу ваъдалар ваъдалигича қолиб кетди. Энди эса даласидан ажралган деҳқон опанинг боши қотган. Сигиру қўйлари, отларини боқиш учун қаердан емиш топади? Опа нима қиларини билмай, ўйлаб-ўйлаб охири таҳририятимизга ёрдам сўраб мурожаат қилган. Нима ҳам дердик, раҳбарларга инсоф берсин, ишқилиб.

Мамлакатимизда мактабга эътибор ҳар қачонгидан ошди. Мактаб таълимини ривожлантириш умуммиллий дастури, уни амалга ошириш юзасидан ҳукумат қарори қабул қилинди. Бугун жойларда мазкур қарор асосида жуда катта бунёдкорлик ишлари давом эттирилмоқда. Янгидан қурилаётган муҳташам мактаблар, капитал ва жорий таъмирланаётган билим даргоҳлари биноларига қараб кўнгил яйрайди. Лекин жойларда, айниқса, қишлоқларда таъмирга муҳтож, ҳатто бутунлай қайта қурилиши лозим бўлган ўқув масканлари бинолари ҳам бор.

Каттақўрғон туманидаги Ёнбош қишлоғида яшовчи Собир Эшматов улардан бири ҳақида таҳририятимизга қуйидаги мазмунда мактуб йўллаган.

«Қишлоғимиздаги 70- мактаб биноси бутунлай яроқсиз аҳволда. Деворлари ёрилиб кетган. Аксарият синфхоналарнинг шифти кўчиб, поли ўйилиб қолган. Оқибатда синфхоналар қишда лой, ёзда чанг бўлади. Парта ва стуллар етишмайди. Бундай аҳволда таълим-тарбиянинг яхшиланиши ҳақида гапириб бўладими?»

Ушбу шикоятни атрофлича ўрганиш мақсадида мазкур мактабда бўлдик. Маълум бўлишича, мактаб биноси ярим асрча муқаддам қурилган. 1992 йил баҳоридаги кучли сел таъсирида бир неча синфхона яроқсиз аҳволга келиб қолган. Қайта-қайта таъмирлаш самара бермаган.

Ўқитувчилар хонасида муаллимлар билан анча суҳбатлашдик. Уларнинг бири қўйиб, бири сўзлади. Илм даргоҳининг йиллар давомида эътибордан четда қолганига тегишли раҳбарлар айбдорлигини таъкидлашди. Мактаб учун янги бино қуриш ёки капитал реконструкция қилиш тезлаштирилмаса, бу ерда таълим-тарбия жараёнини давом эттириш мушкул эканлигини айтишди.

— Ҳатто ёзув доскаларидан ҳам фойдаланиб бўлмай қолди, — деди директор ўринбосари Исматилла Ҳамдамов. — Ҳаммаси муддатини ўтаб бўлган. 11 та синфхона поли чириб кетганлиги учун олиб ташланган.

Хўш, бу масала амалда қандай ҳал этилаяпти? Ёнбошлик ўқувчиларга қачон янги замонавий мактабда таълим-тарбия олиш насиб этади?

> *— Мазкур мактабни капитал реконструкция қилиш аслида 2008 йил режасига киритилган эди,* — дейди туман халқ таълими бўлими мудири Эсонбой Муҳаммадиев. — *Лекин вазиятдан келиб чиқиб бу иш олдинроқ — 2007 йилда амалга ошириладиган бўлди.*

Дарвоқе, Вазирлар Маҳкамасининг "2004-2009 йилларда мактаб таълимини ривожлантириш Давлат умуммиллий дастурини амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарори асосида туман халқ таълими бўлими томонидан ишлаб чиқилган тадбирда 70-мактабни капитал реконструкция қилиш ҳақиқатан ҳам 2007 йил режасига киритилгани кўрсатилган. Бу яхши, албатта. Бироқ кўнгилни хижил қиладиган томони шундаки, бу ҳақда аввалроқ ўйлаб кўрилганида, балки мазкур билим даргоҳи капитал реконструкциясини жорий йил режасига киритиш мумкин бўлармиди...

Эътибор қилган бўлсангиз, мазкур арзномаларда одамларнинг раҳбарлар фаолиятидан қониқмаслик ҳислари баён этилган. Афсуски, таҳририятимизга Самарқанд вилоятидан йўлланган аксарият мактубларнинг мазмуни шу хилда. Ўтган олти ой мобайнида келган юздан ортиқ хатнинг 80 фоизини шикоятлар ташкил этаётганининг асосий сабаби ҳам балки шундадир...

Самарқанд шаҳрининг Сартепа даҳасида истиқомат қилувчиларнинг бир гуруҳи телефон алоқасининг кўнгилдагидек йўлга қўйилмаганидан зорланишади.

— "Ўзи-Самарқанд" корхонаси раҳбарларига шикоят қилишдан чарчадик, — деб ёзишади улар. — Даҳамизда янги АТС ишга туширилганидан хурсанд бўлгандик. Аммо қувончимиз узоққа чўзилмади. Ҳар куни асаббузарлик. Айниқса кечки пайтлари 221 рақами билан бошланадиган телефонлар орқали ҳатто шаҳар телефонларига чиқишнинг иложи бўлмайди. Ачинарлиси, кўпчилик янги АТС имкониятларига ишониб, шу пайтга қадар дурустгина ишлаб турган телефонлари рақамини ўзгартиришганди. Улар бугун янгисига ишониб, эскисидан ҳам айрилиб ўтиришибди.

Шаҳар телефон корхонаси раҳбарларининг эса парвойи палак. Улар алоқа сифатини яхшилашга ваъда беришдан нарига ўтишмаяпти...

"Ўзини раҳбар деган, етакчи деган одам вилоятдаги вазиятни беш қўлдай билиши — қаерда нима бўлаяпти, қаерда газ, сув, қаерда уй-жой, қаерда ишсизлик муаммолари кучайиб бормоқда — уларни ечиш учун ҳақиқий аҳволни ўз кўзи билан кўриши, одамларнинг дарду ташвишларини тинглаши, уларга амалий ёрдам бериши зарур" деган эди мамлакатимиз Президенти халқ депутатлари Самарқанд вилояти кенгашининг навбатдан ташқари сессиясида.

Дарвоқе, раҳбарман деганнинг зиммасига катта масъулият юкланган, унга юксак ишонч билдирилган. Бу масъулиятни ҳис этиш, ишончни оқлаш, энг долзарб муаммолар ечимини топиш, одамлар ҳаёти ва ташвишлари билан қизиқиш эса бугунги раҳбарнинг асосий вазифасини англатади. Афсуски, жойлардаги айрим раҳбарларда бундай хислатлар етишмаётгандек...

Юқорида келтирилган мисоллар қўлимиздаги шикоят хатларининг бир қисми, холос. Уларнинг ёзилиши ҳам бежиз эмас. Сабаби бундай муаммоларнинг жойида ҳал этилмаганлиги айрим раҳбар ва мутасадди кишиларнинг беparволикларига келиб тақалади.

Қисқаси, одамларнинг бугунги дарду ташвишлари, раҳбарман деган инсоннинг ҳақиқий дардига, ҳақиқий ташвишига айланиши керак. Ана шунда адолатсизликка ҳам, ноҳақликка ҳам тўлиқ чек қўйилади.

Абдурасул САТТОРОВ,
"Халқ сўзи" мухбири.

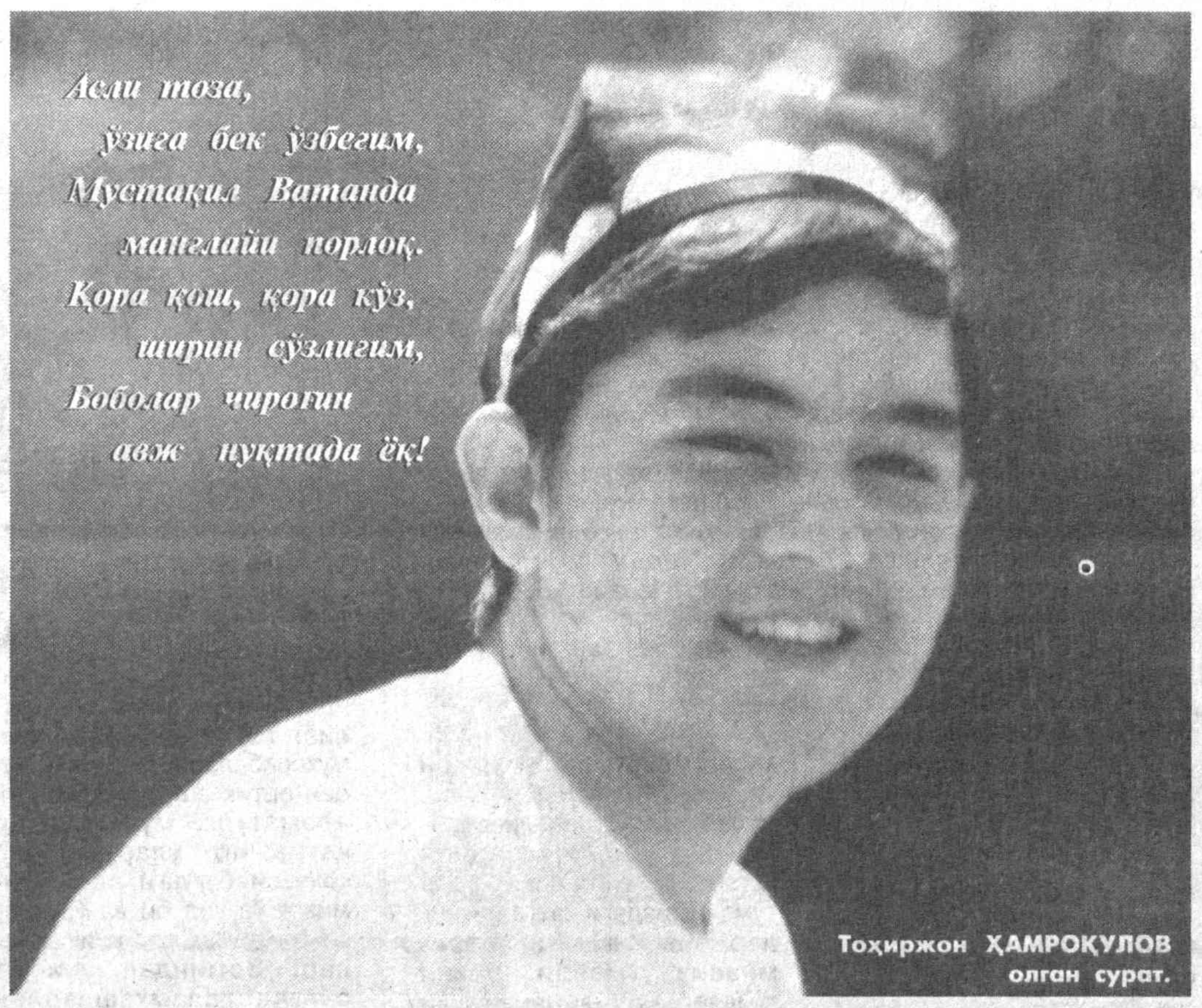

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат.

Эътироф

Яхши сўз юракка тез етиб боради. Ақлли гап одамлар эътиборидан ҳаргиз четда қолмайди. Умрида икки қатор қофияли байт айтмаган ўзбекнинг ўзи бўлмаса керак. Бизнинг юртда ҳамма шоир, барчанинг қалбида гўзалликка ошнолик мужассам.

Зиё чўққисига элтувчи тўлқин

Шу маънода бугун ўзининг миллий қадриятларга эътибори, ўзига хос услуби билан омма меҳрига сазовор бўлган "Орият доно" радиоси ҳақида ҳам шундай илиқ фикрларни билдирсак арзийди. Унда хизмат қилаётган ширинзабон бошловчилар, кенг дунёқараши, бетакрор фикрлари билан барчага манзур суҳандонлар ичида Зайнаббегим Юнусовани қайд этмаслик мумкин эмас. Унинг ҳар бир эшиттириши самимиятга йўғрилган, содда ва равон гапларини эшитиб ҳеч зерикмайди, киши. Эфирда ортиқча ҳаяжонга берилмаслик, нутқ маданияти меъёрларини бузмай, кези келганда ҳазил-мутойибани ҳам ўрнига қўйиши завқ бағишлайди.

Зайнаббегимнинг "Зиё чорбоғи", "Расм-русум", "Лозиманда", "Дока рўмол", "Чирманда", "Фикрлаш лаззати" каби дастурлари тингловчиларнинг радиога бўлган меҳрини оширибгина қолмай, миллийлигимизнинг тарғиботчиси сифатида ҳам аҳамиятлидир. Шахсан ўзим бу эшиттиришларни тасмага ёзиб олиб, сўнг дарсларимда фойдаланган пайтларим кўп бўлган. Оддий мухлис сифатида "Орият доно" радиоси, хусусан Зайнаббегим каби бошловчиларнинг ишларида ҳамиша омад ёр бўлишини тилайман.

Дилфузахон ҒАНИБОЕВА,
Қўқон шаҳридаги 7-умумий ўрта таълим мактаби маънавий-маърифий ишлар бўйича директор ўринбосари.

СЎЗ СИЗГА, ГАЗЕТХОН

Улар ҳимматидан мамнунмиз

Ўттиз йил Олмалиқ тоғ-кон металлургия комбинатига қарашли Чодак кон бошқармасида меҳнат қилдим. Ҳозир нафақадаман. Бугун бу ерда хизмат қилаётган кон жамоаси аъзолари, бошқарма раҳбари Авазхон Эъзозхонов каби оқибатли инсонлар биз нафақадаги ишчи-ю, хизматчиларнинг ҳолимиздан хабар олиб, бир пиёла чой устида суҳбатлашиш, маслаҳатларимиз билан ўртоқлашишни канда қилишмайди

— Хотира ва қадрлаш куни арафасида ҳам уруш ва меҳнат фахрийларига иззат-икром кўрсатишди. Қишлоғимиздаги барча нуронийларни кўҳна Самарқанд ва Бухоро шаҳарлари бўйлаб саёҳатга олиб бориб, кўнгилларимизни шод айлашди.

Авазхоннинг ҳомийлиги боис қишлоғимиз ободонлашиб бормоқда. Болалар спортини ривожлантириш мақсадида унинг саъй-ҳаракатлари билан стадион қуриш ишлари бошлаб юборилган. Шу ҳомийликнинг натижаси ўлароқ ўтган йили қишлоғимиздаги 41-мактаб-интернат ўқувчиси Феруза Кенжаева Сочида ўтказилган таэквандо бўйича "МДҲ кубоги — 2005" халқаро турнирида иштирок этиб, олтин медаль билан қайтди.

Мен бир гуруҳ ҳамкасбларим номидан бу камтарин инсонга, шунингдек кон жамоасига беҳад миннатдорлик билдирган ҳолда уларнинг ишига омадлар тилаб қоламан.

Каримжон МАДАЗИМОВ.
Поп тумани.

Миннатдорлик

Мен сиздан даво топдим

Яқинда "Тошшаҳарйўловчитранс" уюшмасига қарашли тиббий-санитария қисмида даволандим. Очиғи, шифохонага борганимда соғайиб кетишимга умидим деярли қолмаган, дардга енгилиб қолгандим. Бош шифокор Қодир Мўминов, шифокор Гулнора Доллибоева, даволовчи ҳамшира Шоира Қорабоева ва унинг шогирдлариНазокат, Камола, Дилбар, Шаҳноза каби ширинсўз қизларнинг ёрдамлари билан дардим анча ариди. Уларнинг меҳрибонлиги, беморларга чин дилдан ғамхўрлик кўрсатишлари мени ҳаётга қайтарди. Уларнинг кийимларидек оппоқ қалблари ҳамиша мана шундай ўзгаларга яхшилик соғинаверсин. Қўллари дард кўрмасин!

Ёдгора НУРМАТОВА.
Тошкент шаҳри

2006 йил — *Ҳомийлар ва шифокорлар йили*

Қўқонлик Бахтиёр Мансуров стоматология соҳасида имплантация курси бўйича малака ошириб қайтгач, Ўрта Осиёда биринчи бўлиб бу борадаги илмий ишларни амалга оширди. Шаҳар стоматология поликлиникаси бош ҳакими сифатида фаолият юритаётган Бахтиёржон яқинда Хитойдаги Сиан тиббиёт университети раҳбарлари таклифига биноан шу ердаги олимлар ва талабалар олдида маъруза қилди. Кўргазмали операция ўтказди. Университет қарорига мувофиқ унга фахрий профессор унвони берилди.

Беморлар дардини аритиб...

Олим республика, вилоят ва шаҳар анжуманларида ҳам маърузалари билан мунтазам иштирок этади. У 135 та ихтиро таклифномаси, имплантация соҳаси бўйича 17 та рисола ва методик қўлланмаларни чоп этди.

Моҳир шифокорнинг изланишлари ҳукуматимиз томонидан муносиб баҳоланиб, "Республикада хизмат кўрсатган соғлиқни сақлаш ходими" фахрий унвони билан тақдирланди. Унинг ўз соҳасига татбиқ этаётган янгиликлари ҳам талайгина. Бахтиёржонни фанимиз келажагига муносиб пойдевор қўйиб, беморлар дардига малҳам бўлаётган изланувчан шифокор сифатида ҳар қанча алқасак арзийди...

Мухтор СУЛАЙМОНОВ.
Қўқон шаҳри.

Иддао

Пулни тўлашмаса, айб биздами?

Биз Заргарлик маҳалласидаги 5-уйда истиқомат қиламиз. Туман газ идорасидагилар икки кун давомида бизни газ тармоғидан узиб қўйишди. Сабабини суриштирсак, айрим қўшниларимизнинг газ тўловларидан қарзи борлигини айтишди. Токи улар қарзини тўламагунча узилган газ қайта уланмасмиш. Ўзгаларнинг касрига қолиб, газсиз ўтираверамизми? Қолаверса, газчиларнинг тутаётган йўли тўғрими?

Ф.ЯЗИЛОВ.
Жиззах шаҳри.

Фарзандларимиз дуосидамиз

Биз, Деҳқонобод туманида яшовчи уруш ва меҳнат фахрийларига туман, вилоят ҳокимлиги мутасаддилари доимо эътибор ва ҳурмат билан қарашади. Яқинда Бухорои шарифга олиб бориб, унутилмас дамларни ҳадя этишди. Минораи Калон, Ситораи Мохи Хосса, Лаби ҳовуз каби гўзал меъморий обидаларни зиёрат қилишга муяссар бўлдик. Шунингдек, Самарқандга ҳам йўл олиб, Регистон, Шоҳи Зинда, Бибихоним мажмуаларини кўриб қайтдик. Биз учун алоҳида меҳмонхона, бири-биридан мазали таомлар, хуллас эҳтиромнинг чеки йўқ...

Бундай ҳурмат ва ғамхўрликлардан биз, қарияларнинг қувончимиз осмон қадар. Ўша оғир уруш йилларида кўрган ғам-андуҳларимизга малҳам топгандекмиз, гўё. Биздай кексаларнинг дуосини олган фарзандларимизнинг иншоллоҳ эртаси ёруғ бўлгай!

Шукроналик

А.ТАНГРИҚУЛОВ.
Деҳқонобод тумани.

Аризадан кейинги ариза

"Ўзагромашсервис" уюшмаси тизимидаги "Тошкент тажриба-таъмир" акциядорлик жамиятига қарашли, Бўстонлиқ туманидаги Юсупхона қишлоғида жойлашган дам олиш маскани кейинги пайтларда хароб аҳволга тушиб қолганди. Шу боис мен уни 1997 йили қисман, 2001 йилдан эътиборан тўлиқ ижарага олдим. Қисқа фурсат ичида 8,2 миллион сўм сарфлаб, қайта тикладим. Республика Олимпия захиралари коллежи спортчилари ўқув машғулотлари ўтказадиган, табиат шайдолари кўнгилли ҳордиқ чиқарадиган сўлим гўшага айлантирдим.

ТОКАЙГАЧА ОВОРА БЎЛАМАН?..

Кейинчалик ушбу маскан Вазирлар Маҳкамасининг "2003-2004 йилларда корхоналарни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш дастури тўғрисида"ги қарорининг 2-иловасига мувофиқ биржа ва биржадан ташқи бозорларда сотиладиган иншоотлар рўйхатига киритилди. Шунга кўра, Давлат мулк қўмитаси 2003 йил 21 октябрда чиқарган буйруқда дам олиш масканини камина, "Ўзагромашсервис" ва бошқалар ҳамкорлигида низом жамғармаси 40,6 миллион сўм қилиб белгиланган "Файзобод" масъулияти чекланган жамиятига айлантириш кўрсатилди. Орадан уч ҳафта ўтгач, Давлат мулк қўмитасининг бошқарма бошлиғи И.Турсуновнинг хатига ишонган ҳолда банкдан 25 миллион сўм кредит олиб, уни "160к-ПО сонли қарорга асосан объектни хусусийлаштириш учун" деган эскартма остида қўмита ҳисоб рақамига ўтказдим. Бироқ таъсисчилар ўртасида низо туғилиб, масъулияти чекланган жамият тузилмай қолгач, мен ижарага олганим, ҳамма тўловларни мунтазам амалга ошириб келганим, қолаверса, 33,2 миллион сўм сарфлаганим сабабли иншоотни ўз номимга хусусийлаштириб беришларини сўрадим. Қўмита масъуллари эса бир ярим йил давомида турли баҳоналарни рўкач қилиб, илтимосимни қаноатлантиришни пайсалга солиб келдилар.

Шундан сўнг "Халқ сўзи" газетасининг ўтган йил 21 апрель сонида аризам асосида "Тадбиркор нега хуноб?" сарлавҳали танқидий мақола эълон қилинди. Таассуфки, қўмита раҳбарияти бундан тўғри хулоса чиқариб, масалани ижобий ҳал этиш ўрнига масъулиятдан қутулишнинг осонгина йўлини танлади. 26 май куни бир ярим йил олдинги буйруғини бекор қилиб, тўлаган пулимни ўзимга қайтариш ва дам олиш масканини кимошди савдосига чиқариш тўғрисида янги буйруқ имзолади. Лекин мен таъмирлаш ишларига сарфлаган 8,2 миллион сўмни ва 6,7 миллион сўмлик банк фоизини ким қоплаши хусусида лом-мим демадим. Бу ҳақда "Халқ сўзи"нинг ўтган йилги 19 июль сонида чоп этилган "Зое кетган ташаббус" номли навбатдаги мақолада батафсил сўз юритилди. Мен шундан сўнг, судга даъво-ариза ёздим.

Эътироф этиш жоиз, Олий хўжалик судининг А.Нарзуллаев раислигидаги кассация судлов ҳайъати масалага холисона ёндашди. Пировардида жорий йилнинг 3 апрелида Давлат мулк қўмитасининг 55к-ПО сонли қарорининг тегишли бандларини ҳақиқий эмас деб топди. Шунингдек, низоли мол-мулклардан анча йиллардан бери ижара шартномаси асосида фойдаланиб келаётганимни назарда тутиб, "Файзобод-Баракат" хусусий фирмаси уни тўғридан-тўғри хусусийлаштириб олиш ҳуқуқига эга деган хулосага келди. Бу масалани кўриб чиқиш вазифасини Давлат мулк қўмитаси зиммасига юклади.

Мана, ўшандан буён орадан уч ойдан зиёд вақт ўтди, бироқ амалда ҳеч нарса ўзгармади. Негаки, мутасаддилар суд қарори ижросини таъминлашга шошилмаётирлар. Бундан фойдаланган "Тошкент тажриба-таъмир" акциядорлик жамияти раҳбарлари тайёрга айёр қабилида иш юритишди. Ижара шартномаси муддати тугашига ҳали 7-8 ой борлигига қарамай, дам олиш масканини биздан тортиб олишди. Яқинда Давлат мулк қўмитасининг янги раиси Дилшод Мусаевнинг қабулида бўлганимда эса, у киши бизнинг можароларимиздан бехабарлигини, хусусийлаштиришга масъул ходимлар муаммони тор доирада ҳал қилиб келганликларини англаб етдим.

Ажаб, бу кетишда суд қарори қачон бажарилади? Тадбиркорларни қўллаб-қувватлаш тўғрисида қатор Фармон ва қарорлар чиқарилаётган бир пайтда мен қанчадан-қанча меҳнатим ҳамда маблағим сингган иншоотга киролмай, токайгача овора-ю сарсон бўламан?..

Пазлиддин САЙФИДДИНОВ,
"Файзобод-Баракат" хусусий фирмаси раҳбари.

Ниқобли тадбиркорлар

ТААЖЖУБ

Республикамиз ҳукумати Ўзбекистон Кўзи ожизлар жамиятига доимий равишда ғамхўрлик кўрсатиб келмоқда. Жумладан, солиқ тўлашда турли имтиёзлар бериб, тизимимиз корхоналарида кўрпа-тўшаклар ишлаб чиқариш учун қимматбаҳо пахта толаси ва линтини арзон нархларда, тегишли квота асосида ажратмоқда.

Аммо жамиятимиз раҳбарияти бу имтиёзлардан самарали фойдаланиш ўрнига тескари йўл тутмоқда. Солиқ тўлашдан қочган айрим сохта тадбиркорларга ҳомийлик қилиб, уларнинг хусусий фирмаларини ноқонуний тарзда жамиятимиз таркибига киритиб, ўқув ишлаб чиқариш корхонаси мақомини бермоқда. Аслини олганда, уларда кўзи ожизлар ишламайди ёки нари борса, шундай кишилардан тўрт-беш нафари номига рўйхатга тиркаб қўйилган.

Энг ажабланарлиси, "корхона"га айланиб олган хусусий фирмалар жамиятимизга ажратилган пахта толасидан маҳсулот тайёрлаш бир четда қолиб, уни бошқа мамлакатларга арзон-гаровга пуллаб юборишмоқда. Бундай ҳолатлар, айниқса, Андижон вилоятидаги "Қалби нурмай", "Жалолқудуқ", Наманган вилоятидаги "Хайр" ўқув ишлаб чиқариш корхоналарида, Жиззах вилоятидаги "Бахмал сайқали", "Ибн Мирхалил", Қашқадарё вилоятидаги "Азия Нур КОЖ", "Барака", "Қалб кўзи", Наманган вилоятидаги «Маликабегим» фирмалари фаолиятида яққол кўзга ташланди. Оқибатда Кўзи ожизлар жамияти кўплаб фойдадан, давлат бюджетига тўланиши лозим солиқлардан маҳрум бўлди.

Қонунга хилоф иш юритишлар жамият мулки ҳисобланмиш биноларни, дастгоҳлар ва транспорт воситаларини сув текинга сотиб юбориш ҳоллари ҳам рўй берди. Бунга ўхшаш нохушликлар ҳақида "Халқ сўзи" газетасининг 2004 йил 13 январдаги сонида "Хуфёна савдо", "Бир сафда" журналининг 2005 йилги 3-сонида "Мардумхўрлар" сарлавҳали мақолалар эълон қилинди. Аммо мутасаддилар улардан тегишли хулоса чиқариб олмадилар. Ана шу боис талон-торожликлар ҳамон давом этмоқда.

Ажабо, бунинг оқибати нима бўлади? Қонунбузарликларга ким қатъий чек қўяди?

С. ПЎЛАТОВ,
Ўзбекистон Кўзи ожизлар жамиятининг Самарқанд вилояти бошқаруви раиси,
И.ЎРИНОВ,
кўриш бўйича 1-тоифа ногирони.

«ҚАЛБИДА МУЖАССАМ МЕҲР ИЛА ШАФҚАТ»

Ўктамхон Солиева — Фарғона вилояти қўриқ-чўл зонасида жойлашган Чўли Гулистон қишлоғида яшайди, тумандаги 22-умумтаълим мактаби ўқитувчиси, тўрт фарзанднинг онаси. Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси, Республика «Оила» илмий-амалий маркази, «Маҳалла», «Соғлом авлод учун» жамғармалари ва «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати ҳамкорликда «Аёл — баркамол авлод мураббийси» мавзуида ўтказган республика кўрик-танлови ғолибларидан, 1-ўрин соҳибаси. Унинг ўзига ишонч билан юриш-туришини, кўрик-танловнинг ҳашаматли «Туркистон» саройида бўлиб ўтган якунловчи босқичидаги саволларга берган жавобларини, эркин мавзудаги чиқишларини кузатиб, яқиндан суҳбатлашиб, қалб оламига кириб борганинг сайин «Чекка туманда туғилиб ўсган», — деган ташбеҳ бугунги кун одамларига жуда нисбий эканлигини англайсан. Ватан, халқ, жамиятнинг катта орзулари, шижоати, келажакка ишончу покиза эътиқодини юрагига жойлаб яшаётган минг-минглаб замондош аёллар тимсолига ўхшайди Ўктамхон.

Совғалару гуллар билан муборакбод этувчилар даврасидан ташқарига олиб чиққач, осойишта жойга ўрнашиб, суҳбатни бошламоқчийдим. Ўктамхон «Узр, бир дақиқа», — деди-да, қўл телефонида рақам терди. Шу лаҳзада офтобдек чеҳраси яна ҳам ёришиб сўзлаша бошлади: «Дадаси, яхши ўтирибсизларми? Сизга яна бир бор раҳмат! Ҳаммаси учун! Мен 1-ўринни олдим. Ҳа, рост! Раҳмат, қуллуқ!»

Шундан сўнг суҳбатимиз бошланди.

— Ўктамхон, мен сизга аввало «Аёл — она оилада, жамиятда ҳамма ишларига улгуриши, ўз-ўзини кашф этиб, ҳаётдан кўнгли тўлиб яшаши учун кимларга суяниши керак?» — деб савол бермоқчийдим. Ҳозиргина тушундимки, сиз турмуш ўртоғингизнинг кўмагига, қўллаб-қувватлашига суянасиз, шундайми?

— Шундай десак ҳам бўлади, лекин бу — йиллар давомида эришган, топган бахтим. Келин бўлиб тушганимда, 19 ёшли ғўргина қиз эдим. Мени аввало қайнонам оилавий ҳаётга, рўзғор тутишга, пишир-куйдирдан тортиб катта хонадоннинг меҳмонларини чиройли кутишгача ўргатган. Ишда адашсам, кулиб юпатарди, тўғри йўлни тушунтирарди. Ҳомиладорлик пайтимда атрофимда мисоли парвона бўларди, фарзандларимни елкаларида опичиб юриб катта қилди. Бир пайтлар шундай ёзгандим:

Беқиёс меҳрингиз учун,
онажон,
Мен сизни атагим
келмас қайнона.
Онам улғайтирди,
сиз бахт бердингиз,
Иккингиз мен учун
мунис бир она.

Оилада келин, она... мактабда ўқитувчи бўлиб нимаики ҳурмат топган бўлсам, қайнонам, қайнотам, турмуш йўлдошимнинг ёрдамлари туфайлидир...

— Қишлоқ хонадонининг юмушлари эрта тонгдан кеч хуфтонгача туғамайди. Мактабда дарслар, уларга тайёргарлик, яна ижод ҳам қиласиз...

— Тахминим рост бўлса, ҳамма журналистларнинг одатий саволини бермоқчисиз. «Қандай улгурасиз?» — демоқчисиз? Одам ўзи қизиққан, маънавий эҳтиёжига айланган иш, юмуш, машғулотлар билан ҳар қанча банд бўлмасин, чарчамайди. Дилинг чопмаган, зўрма-зўраки ишлар ҳали бошламасингдан кўнглингга юк бўлиб олади. Масалан, мен ўқитувчилик фаолиятимни ижодкорликдан ажратиб тасаввур қилолмайман. Ҳар бир дарсимни ўқувчиларим нимадир бир янгилик кутиб, ўзлари учун, маънавиятлари бойиши учун билим ва маълумотлар олишига ишонч билан кутишларини истайман. Ўзлари ҳам ҳаётда ижодкорлик билан яшашга ўрганишларини хоҳлайман. «Ўзбекистон халқ таълими аълочиси» бўлганим, олий тоифали бошланғич синф ўқитувчиси даражасига муносиб топилганлигим билан ҳам фахрланаман, ҳам масъулиятини ҳамиша ҳис қиламан. Юрагимда яна қанча орзуларим бор — ҳаммаси фарзандларим, оилам, ўқувчиларим билан боғлиқ. Чунки миллат, Ватан истиқболи ҳар биримиздан бошланади.

— Ўктамхон, кўрик-танловнинг эркин шартини бажариб, синглингиз Хосиятхон билан жўровозликда Мискин ғазали билан айтиладиган «Эй, дилбари жононим» катта ашуласининг авж пардаларига чиққанингизда, назаримда, муҳташам саройнинг ойналариям зириллагандек туюлди. Забардаст, ширали овозу ижронинг сеҳридан кўнгли тўлган мухлислар қайта-қайта олқишладилар. Санъаткорлик ҳам авлодингизда борми, дейман?

— Катта бувимиз доира чалган экан. Лекин дадам рухсат бермайди, деб мактабни битиргандан сўнг мен ҳам, синглим ҳам бошқа соҳалар бўйича ўқидиг-у...

— Тошқин, жўшқин булоқнинг йўлини тўсиб бўлмади, денг...

— Биз устоз кўрмаганмиз. Лекин Маъмуржон Узоқов, Жўрахон Султонов, Фаттоҳхон Мамадалиевларнинг ижро йўлларини ўргандик, куйладик. Ҳозир туманимиздаги катта йиғинлар бизнинг чиқишларимизсиз ўтмайди. Лекин тўйларга юрмайман, чунки ўқитувчиман, қолаверса, оиламдагилар ҳам буни маъқуллашмайди.

— Ўктамхон, мана қўлимда ижодингиздан жамланган рисола.

Аёлдир дунёда
беназир хилқат,
Қалбида мужассам меҳр
ила шафқат,
У бордир, муҳаббат
яшар то абад,
Ҳаётнинг гултожи
эмасми аёл?

— деб ёзибсиз.

Аёл оиланинг, жамиятнинг гултожи бўлиши, сизнингча, кимларга, нималарга боғлиқ?

— Аввало ўзига. Ўз навбатида бошқаларнинг қўллаб-қувватлаши, тиргак бўлиши — бу вақтинчалик восита бўлиши ҳам мақсадга яқинлаштирувчи воситадир. Ҳаётда қоқилишинг, йиқилишинг, йиқитишлари мумкин. Аммо ўзингга ишончинг бўлса, яна қаддингни тиклаб, олдинга интилаверасан. Ҳаёт мана шундайларни ҳамиша суяди ва суяйди.

Муҳтарама УЛУҒОВА суҳбатлашди.

Орамиздаги одамлар

Қосимжонов совриндорлар сафида

Аввал хабар берганимиздек, Россиянинг Томск шаҳрида тезкор шахмат бўйича Пётр Измайлов хотирасига бағишланган халқаро турнир бўлиб ўтди.

«А» сериясига кирувчи мазкур мусобақа бу йил ўнинчи бор ташкиллаштирилди. Икки даврали баҳслар якунига кўра, 2004 йилги шахмат Олимпиадаси ғолиби украиналик гроссмейстер Сергей Корякин ўн имкониятдан 7 очко жамғариб, биринчи ўринни эгаллади. Ундан бир ярим очко кам тўплаган россиялик шахматчи Сергей Рублевский иккинчи ўриндан жой олди. Ҳамюртимиз Рустам Қосимжонов 5 очко билан учинчи ўринни банд қилди. Тўртинчи ўрин 4,5 очко тўплаган Александр Морозевичга насиб этди.

Ўз мухбиримиз.

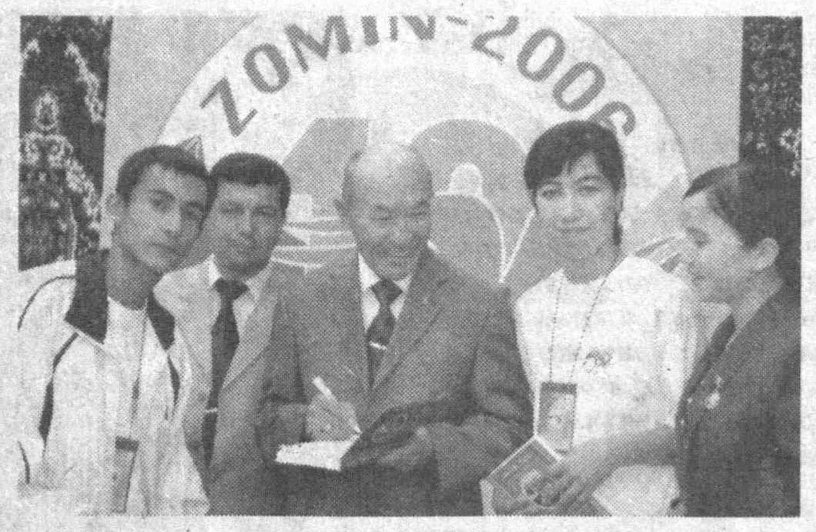

Куни кеча Жиззах вилоятининг Зомин туманида «Биз — Президент фарзандларимиз» шиори остида ёш ижодкорларнинг ўнинчи анъанавий анжумани ўтказилди. Мамлакатимиз мустақиллигининг 15 йиллигига бағишланган ушбу тадбир катта тантанага айланиб кетди.

Анжуман

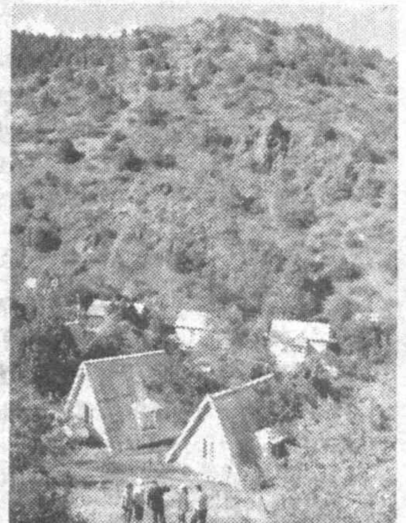

Мушоира этади давом...

Айтиб ўтиш жоизки, ўтган машваратлар — адабиёт сабоқлари, баҳслари, муҳосабаларида 400 нафардан ортиқ ёш шоир, носир, драматург, мунаққидлар қатнашиб, улардан бир қанчаси бугунги адабиётимизга ўз услуби ва ўз овози билан хизмат қилмоқдалар. Зоминдан учирма бўлган қаламкашлардан бир қисми Ўзбекистон ва Қорақалпоғистон Ёзувчилар уюшмалари аъзолари, ЎзМУ ҳузуридаги Олий Адабиёт курси тингловчилари бўлишди. Бир гуруҳ қизларга эса Зулфия номидаги Давлат мукофоти насиб этди. Зомин анжумани кашф қилган Хосият Рустамова, Уйғун Рўзиев, Гулжамол Асқарова, Оксана Урманова, Александр Махнёв каби қатор ижодкорлар аллақачон китобхон меҳр-муҳаббатини қозонганлар.

Бу галги анъанавий анжуманга Тошкент шаҳри, Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятлардан элликдан ортиқ ижодкорлар қатнашдилар. Семинар-кенгашда Ёзувчилар уюшмаси раиси, халқ шоири, Ўзбекистон Қаҳрамони Абдулла Орипов, Жиззах вилояти ҳокими Убайдулла Яманқулов, «Камолот» Ёшлар ижтимоий ҳаракати марказий кенгаши раиси Ботир Убайдуллаев, Ёзувчилар уюшмаси шеърият кенгаши раҳбари, Ўзбекистон халқ шоири Жуманиёз Жабборов, Ёзувчилар уюшмаси Тошкент вилоят бўлимининг масъул котиби, Ўзбекистон халқ шоири Маҳмуд Тоир, «Ўзбекистон адабиёти ва санъати» газетаси Бош муҳаррири Аҳмаджон Мелибоев ёш қаламкашларга муваффақият тиладилар.

Семинар-кенгашда қатор истеъдодли ёшлар асарлари муҳокама ва таҳлил қилинди. Танлов ҳайъати уларни синчковлик билан кўриб чиқди. Анжуман якунида беш нафар ёш ижодкор ЎзМУ ҳузуридаги Олий адабиёт курсида ўқишга, етти нафари эса республика Ёзувчилар уюшмаси аъзолигига тавсия қилиндилар. Анжуман якунида энг сара асарларнинг муаллифларига мукофотлар топширилди. Мукофотланганлар орасида қорақалпоғистонлик Шаҳло Шукурулла, фарғоналик Муҳаммад Иброҳим, жиззахлик Зуҳра Файзуллаева сингари ижодкорлар бор.

Янгибой ҚЎЧҚОРОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

Нўъмонжон МУҲАММАДЖОНОВ олган суратлар.

«МЕДИОФАРМ»
ФАРМАЦЕВТИКА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОРХОНАСИ
Сизларга соғлиқ-саломатлик тилаймиз!
Истагимиз – ҳеч қачон бизнинг дори-дармонларимизга муҳтожлик сезманг.

«ХАЛҚ СЎЗИ»га
ЭЪЛОНЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.
9.00 дан 18.00 гача
136-09-25
132-10-63
242-хона
E-mail: Xalk_suzi@rambler.ru

Янгилик меҳр билан
Hisense
КОНДИЦИОНЕРЛАРИ
ФИКРЛАШ ҚОБИЛИЯТИ
ҲАВОНИ ИОНЛАШ
3 ЙИЛ БЕПУЛ СЕРВИС ХИЗМАТИ
МАҲСУЛОТ СЕРТИФИКАТЛАНГАН
АЛИШЕР НАВОИЙ КЎЧАСИДАГИ САВДО РАСТАЛАРИДАН СЎРАНГ,
ТЎЛОВ – ПУЛ ЎТКАЗИШ ЙЎЛИ БИЛАН. Тел.: 173-21-64.

Российский линолеум
и славянские обои
производства ОАО «ЩекиноАзот» г. Тула
тел. 134-48-11,
факс 134-49-58.

Шахсий уйларни лойиҳалаштирамиз.
Бригада қурилиш ишларини бажаради.
Тел.: 340-99-37.

KAMMAZ ARSENAL
юк машиналари учун
ШИНА
таклиф этади
Тел.: 152-73-81, 151-20-90, 151-20-33.
Сайт: www.uzkam.com
Товар сертификатланган
Манзил: Тошкент ш., «Братислава» к., 11 (мўлжал – Бобур боғи)

Организация реализует автобусы б/у,
марки «Отойўл» М 24,
1998 года выпуска.
Рассмотрим другие предложения – аренда, лизинг.
Телефон 398-33-91.
Факс 148-17-43.

MANNESMANN
МЕХАНИЧЕСКИЕ И ЭЛЕКТРОИНСТРУМЕНТЫ
В ШИРОКОМ АССОРТИМЕНТЕ
ПРОИЗВОДСТВА ГЕРМАНИИ
под заказ
ДИЗЕЛЬГЕНЕРАТОРЫ Тел. (998-90)186-26-40
Тел.: (998-71) 115-28-71;(998-90) 187-60-86. E-mail:asm-uz@yandex.ru

ЎЗБЕКИСТОНДА ЯГОНА ТИББИЙ ДИАГНОСТИК ТЕКШИРУВИ
64-КЕСИМЛИ МУЛЬТИСПИРАЛ КОМПЬЮТЕР ТОМОГРАФИ
1-СОН МАРКАЗИЙ КЛИНИК ШИФОХОНА КОМПЬЮТЕР ТОМОГРАФИЯ БЎЛИМИ
мультиспирал компьютер томография текширувларини таклиф қилади:
- ички аъзо ва тизимлар текшируви;
- переферик томирлар текшируви;*
- юрак ва юрак-қон томирлар текшируви;*
- юрак ишемия касаллигининг келиб чиқиш хавфи даражасини аниқлаш;
- бош мия қон билан таъминланиши (перфузия) текшируви;*
- суякнинг минерал таркибини аниқлаш (остеопороз);
- йўғон ичак текшируви (виртуал колоноскопия).
* Контраст моддаси билан.

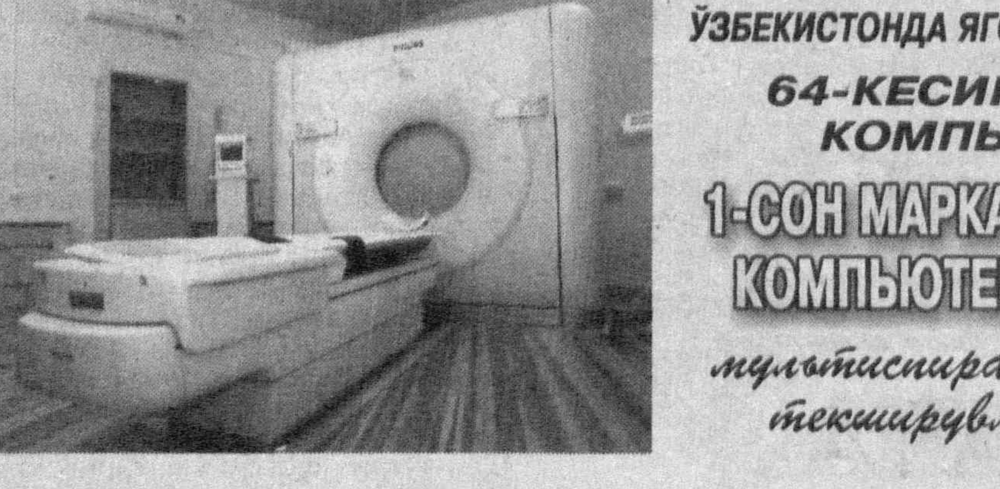

1-сон Марказий клиник шифохона, қабулхона телефони: 64-84-00. МКТ бўлими (6-бино) Телефон: 161-07-82.

СПЕЦИАЛИЗИРОВАННОЕ ПРОИЗВОДСТВЕННОЕ ПРЕДПРИЯТИЕ (СПП) VINLAD
Vinlad Сделаем жизнь спокойнее!
RUBEZH ADI International
Вид деятельности - проектирование, производство, внедрение, гарантийное и сервисное обслуживание комплексных систем безопасности для объекта любого масштаба, выбор, тестирование, поставка оборудования для разнообразных решений безопасности.
НАДЕЖНАЯ ОХРАННО-ПОЖАРНАЯ СИГНАЛИЗАЦИЯ
Охранно-пожарная контрольная панель управления (пр-ва России) - 8-40 зон: от 108 000 сум
Датчики дымовые оптико-электронные (пр-ва России): от 10 000 сум
ЕВРОПЕЙСКОЕ КАЧЕСТВО - ПРОВЕРЕННОЕ ВРЕМЕНЕМ
по цене от 11 000 сум за датчик Is215 и 150 000 сум за панель SYS2316
ул. Дружбы народов, 44.
Тел.: 367-97-14/15. Факс 367-00-68.
E-mail: vinlad@sarkor.uz
Web site:www.vinlad.com
ISO 9001: 2000
Лицензия МВД РО «Охрана» № 103,
лицензия МВД УПО № 29/2-2-97,
лицензия КМ №000390 (проектирование).

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Зоология институти жамоаси Териология лабораториясининг катта илмий ходими, биология фанлари номзоди Максим Атаджановга отаси **Адилжон АТАДЖАНОВнинг** вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Шўрчи тумани ҳокимлиги таниқли пахтакор, меҳнат фахрийси **Шоймардон ҚУДРАТОВнинг** вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор этади.

Фуқаролик ишлари бўйича Тошкент шаҳар суди жамоаси фуқаролик ишлари бўйича Мирзо Улуғбек туманлараро судининг судьяси **Фурқат ЯКУБОВнинг** вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзолари ва яқинларига чуқур ҳамдардлик изҳор этади.

Халқ сўзи
Народное слово

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир вазифасини бажарувчи Ш. ЖАББОРОВ

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 001-рақам билан рўйхатга олинган. Буюртма Г — 959. 20437 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2

ТЕЛЕФОНЛАР:
Газетхонлар билан алоқа ва минтақалар бўлими 133-52-55;
Котибият 133-10-28; Эълонлар 136-09-25.

Газета IBM компьютерида терилди ва операторлар Жамшед Тоғаев ҳамда Баҳодир Файзиев томонидан саҳифаланди.
Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.
t -Тижорат материали

МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Навбатчи котиб — А. Орипов.
Навбатчи муҳаррир — М. Холматова.
Навбатчи — Ю. Бўронов.
Мусаҳҳиҳ — Ш. Машраббоев.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. ЎзА якуни — 21.00 Топширилди — 21.20 1 2 3 4 5